

PEDAGÓGIAI PROGRAM

A SÁRBOGÁRDI PETŐFI SÁNDOR GIMNÁZIUM SZÁMÁRA

Jóváhagyta: Boda János
igazgató

„Félig sem oly fontos az, amit tanítunk gyermekeinknek, mint az, hogy tanítjuk. – Amit az iskolában tanultunk, annak legnagyobb részét elfelejtjük, de a hatás, melyet egy jó oktatási rendszer szellemi tehetségeinkre gyakorol, megmarad.”

(Eötvös József)

TARTALOMJEGYZÉK

I. Nevelési program a Sárbogárdi Petőfi Sándor Gimnázium számára	4
1. Az iskola legfontosabb jellemzői	5
2. Tevékenységünkre hatással levő oktatási koncepciók	6
3. Az iskola kapcsolatai	7
4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	8
5. A célok megvalósításának tárgyi, pénzügyi feltételei	11
6. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	11
7. Felszerelésjegyzék	12
8. Könyvtár-pedagógiai program	13
9. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	14
10. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	15
11. Az iskola közösségei	15
12. A kapcsolattartás rendje	18
13. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	21
14. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának a rendje	22
15. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai és követelményei	22
16. Osztályozóvizsga tételének lehetősége	22
17. A felvétel és átvétel helyi szabályai	22
18. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	23
19. Külföldi és belföldi utazással járó programok	24
II. Helyi tanterv a Sárbogárdi Petőfi Sándor Gimnázium számára	25
1. A helyi tanterv jellemzői	26
2. A négy évfolyamos gimnázium óratervei	29
3. A nyolc évfolyamos gimnázium főbb jellemzői	30
4. A nyolc évfolyamos gimnázium óratervei	31
5. A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának alapelvei	32
6. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	33
7. A választható tantárgyak, foglalkozások, ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	33
8. Érettségi vizsgatárgyak	34
9. A középszintű érettségi témakörei	34
10. A tanulók tevékenységének értékelése Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	34
11. A tanulók jutalmazásának alapelvei és keretei	39
12. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	40
13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	41
14. Egészségnevelési és környezetnevelési program	41
15. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	43
16. Állami nyelvvizsga-bizonyítvány beszámítása	43
17. A közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezések	44
Záró dokumentumok	46
III. Mellékletek (1. sz. és 2. sz. melléklet)	

I. NEVELÉSI PROGRAM
A SÁRBOGÁRDI PETŐFI SÁNDOR GIMNÁZIUM
SZÁMÁRA

Az iskola legfontosabb jellemzői

Neve: Sárbogárdi Petőfi Sándor Gimnázium

Címe: 7000 Sárbogárd, József Attila utca 4.

Tel.: (25) 508–950 vagy (25) 508–951

E-mail-cím: igazgato@psg.hu

Honlap: www.psg.hu

Az intézményi ingatlan tulajdonosa és fenntartója 2012. január 01-je óta a Magyar Állam.

Képzéseink nappali rendszerű oktatásban:

- négy évfolyamos gimnázium,
- nyolc évfolyamos gimnázium.

Földrajzi, társadalmi és gazdasági környezet:

Sárbogárd a Mezőföld közepén található, 40 km távolságra helyezkedik el Székesfehérvártól, és 30 km-re Dunaújvárostól. Az elsőhöz igen jó, az utóbbihoz annál rosszabb tömegközlekedéssel kapcsolódva. Hasonlóan rossz a tömegközlekedés Simontornya és Enying felé is. Ezen a két településen is folyik középfokú oktatás. S bár távolság szempontjából nincsenek messze a várostól, a tömegközlekedési nehézségek miatt gyakorlatilag elérhetetlenek. Mindezek alapján túlzások nélkül mondható, hogy a megye déli részének az egyetlen középfokú nappali rendszerű oktatást biztosító intézménye a gimnázium.

A környék lakossága hagyományosan és döntően agrártermelésből él. A termelészövetkezetek szétesése, az ipari üzem mélyrepülése, majd felszámolása után az országos átlagot meghaladó a munkanélküliség a térségben. A munkavállalók közül sokan a településen kívül találnak munkát. A munkaidőn túli többórás utazás hatással van a családi életre, kevesebb idő jut a gyerekekkel való foglalkozásra. Sok az alacsony jövedelemmel rendelkező család.

A kistelepüléseken és a nagyvárosokban élők régebben is eltérő életvitellel, magatartási normákkal rendelkeztek. Napjainkra ez a különbség tovább növekedett. Főleg a káros szenvedélyek elterjedése, egyre nagyobb térhódítása miatt.

Mindezek következtében a szülők egyre kisebb számban tudják vagy akarják a távolba küldeni gyermekeiket. Erősödik az elvárás – ami az állampolgári jogokból és az esélyegyenlőségből is levezethető –, hogy az oktatási igényeket helyben kell kielégíteni.

Statisztikusi szemlélettel közelítve a problémához feltételezhető, hogy ebből a térségből az országos átlagnak megfelelő arányban kerülhetnek ki orvosok, ügyvédek, fizikusok, matematikusok stb. A mi számunkra ez azt a feladatot jelenti, hogy olyan képzést szervezzünk, amely megadja a lehetőséget a különböző szakirányok tehetségeinek, esélyegyenlőséget teremt számukra.

Tanulói létszám:

A demográfiai adatokat és a tapasztalatokat összevetve, úgy tűnik, legfeljebb három osztálynyi, a középiskolai célkitűzéseket megvalósítani képes diákkal számolhatunk.

Az iskola diákjainak létszáma 345 fő. A tanulócsoportok száma 14.

Területi megoszlását tekintve 50-50 % körül ingadozik a sárbogárdi és a környező településekről naponta bejáró diák.

Személyi feltételek:

Az intézmény statisztikai, dolgozói létszáma 44 fő.

Ebből:

pedagógus 33,
pedagógiai munkát közvetlenül segítő 3
technikai dolgozó 8 fő.

Ezzel az álláshelyszámmal feladataink ellátásának nincs akadálya. Viszont évekkal ezelőtt elvonásra került az ifjúságvédelmi felelősi státusz, ami szükséges lenne az eredményes munkához.

A testület tagjainak szakképesítése megfelel az előírásoknak. Sokan rendelkeznek többirányú képesítéssel. Jellemző a szakszerűség, lelkiismeretesség, az új iránti fogékonyság. A 2009/2010-es tanévben a kompetencia alapú oktatás implementációja során (a TÁMOP 3.1.4-08/2-2009-0133 azonosítójú projekt megvalósítása keretében) 44 tanúsítványt szereztek a tantestület tagjai. A 2012. április 15. és 2013. február 15. közötti időszakban intézményünk a referenciainstítuáció működésére és szolgáltatásra készült fel (projektazonosító szám: TÁMOP 3.1.7 - 11/2. – 2011-0151). A felkészülés során 17 tanúsítvány birtokába jutottak a tantestület tagjai. A különböző tanfolyamokon megszerzett tudás birtokában hatékonyan vehetnek részt az intézményi célok és feladatok megvalósításában.

Tárgyi feltételek:

A 2009-2010-ben lezajlott iskolabővítés következtében az iskola területén kívüli épületek használatáról le tudunk mondani, az alapterületünkön belüli három épület biztosítja a szakmai alapidokumentumban szereplő tanulói létszám befogadását. Az oktatás fő bázisa a felújított, teljes körűen akadálymentesített főépület, mozgássérült lifttel ellátva. De emellett a napi feladatok ellátásában igénybe vesszük az udvari épületet és részlegesen a volt kollégiumi épületet is. A 2009/10-es tanévben megszűnt kollégiumi ellátás felszabaduló teremkapacitását oktatási célokra, vendégszobák kiadására és egyéb célú bérbeadásra használjuk fel.

A fejlesztés után sem tudjuk megvalósítani a teljes szaktantermi rendszert, de a termek felszerelésének kialakításával biztosítani tudjuk, hogy a tanulók óraszámuk lehető legnagyobb részében szaktanteremben tanuljanak.

Az iskola felszereltsége felemás képet mutat. Találhatunk nagy értéket képviselő, korszerű számítógépeket, laboratóriumi műszereket, ugyanakkor ősrégi szertári eszközöket is. 2012-ben 11 interaktív táblával is gazdagodott iskolánk.

Jelenleg 14 interaktív táblánk és 40 tabletünk van.

Tevékenységünkre hatással levő oktatási koncepciók

Az iskola pedagógiai programja, tervezett képzési szerkezete összhangban van az országos és helyi közoktatási-köznevelési feladatellátás és intézményhálózat fejlesztési tervével, az iskola feladatát, működését szabályozó magasabb szintű dokumentumokkal.

Az iskola kapcsolatai

Az intézményt törvényben meghatározott kapcsolatok fűzik a szakmai alapdokumentumban megjelölt fenntartóhoz és ingatlantulajdonoshoz.

Különleges, s ez idáig jó kapcsolatok kötik a Sárbogárdi Önkormányzathoz. A különlegesség abban áll, hogy bár a település szellemi és kulturális életének része tevékenységünk, jelentős mértékben befolyásoljuk a környék jövőjét, de viszonylagos függetlenséggel szervezhetjük munkánkat. Tevékenységünk során figyelembe vesszük az önkormányzat kéréseit, hiszen ezek a település közvéleményének véleményével kell, megegyezzenek.

Jó kapcsolatot alakítottunk ki a zeneiskolával. Diákjaink ott tanulnak hangszeres zenét (az utóbbi években, sajnos, egyre kevesebben). Vannak közösen tartott foglalkozásaink, összehangoljuk programjainkat, jelentős segítséget kapunk a rendezvények szereplőinek felkészítésében. A volt kollégium épületében bérbeadás formájában helyet biztosítunk a zeneiskola óráinak megtartására.

Tagjai vagyunk a Gimnáziumok Országos Szövetségének.

A település és környékének általános iskoláival – a szakmai kapcsolatok erősítését célzó – törekvéseink ellenére viszonylag lazák, formálisak, felületesekek kapcsolataink. Ezek javítására törekszünk.

Folyamatos kapcsolatot tartunk fenn a Petőfi nevet viselő középiskolákkal. Évente változó helyszínnel találkozókot szervezünk, ahol verselésben és szellemi vetélkedőkön mérjük össze tudásunkat.

1992-től van egy franciaországi középiskolával cserekapcsolatunk. Korábban MIGENNES-ből érkeztek diákok, az utóbbi években AUXERRE-ből évenkénti váltással egy-egy busznyai tanuló érkezik, ill. utazik a másik országába. A program a nyelvtanulásban nyújtott természetes segítségén túl megismerteti egy másik európai nép életét, kultúráját. Mivel a gyermekek és kísérők családoknál laktak, így közvetlen bepillantást nyerhetnek mindennapjaikba.

A franciaországihoz hasonló formában, 1999-ben sikerült egy jól működő kapcsolatot kialakítanunk egy németországi kisváros iskolájával. Jelenleg mind a két cserekapcsolat a külföldi szervező kolléga és a csökkenő érdeklődés miatt szünetel. Mi készek vagyunk a folytatásra.

A Határtalanul! pályázat lehetőségének kihasználásával a Beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnáziummal és a kolozsvári Báthory Líceummal sikerült működő kapcsolatot kialakítani.

A város közművelődési intézményeihez számtalan szállal kötődünk. A Madarász József Városi Könyvtárral, a József Attila Művelődési Központtal kölcsönösen támogatjuk egymás munkáját, s nagy segítség, hogy az utóbbi teret ad rendezvényeinknek.

A média helyi képviselőivel is partneri kapcsolatot ápolunk. A helyi lapok (Bogárd és Vidéke, Sárretyi Híd) és a helyi tévé (Bogárdi Tévé) rendszeresen tájékoztatnak a gimnáziumban zajló eseményekről. A Bogárd és Vidéke c. lapban rendszeresen jelennek meg írások iskolai életünkről.

A Sárbogárdi Rendőrkapitányság baleset- és bűnmegelőzési előadásokat, a helyi védőnői szolgálat pedig felvilágosító előadásokat tart diákjaink számára.

Partnereink közé tartozik a védőnői szolgálat, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, a helyi múzeumegyesület, a sportegyesületek, valamint a Sárbogárdi Roma Nemzetiségi Önkormányzat is. Pályázatok kapcsán együttműködünk a nagylóki önkormányzattal, a Kodolányi János Egyetemmel (Székesfehérvár), a Pannon Egyetemmel (Veszprém). A közösségi szolgálat megvalósításában több intézménnyel, szervezettel működünk együtt.

Szűkebb és tágabb környezetünkkel kialakított és fenntartott partneri és szakmai kapcsolataink pedagógiai céljaink megvalósítását szolgálják.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Egy iskola munkájának eredményességét sok szempontból lehet mérni. A statisztikai adatokon kívül fontos és értékes a volt és jelenlegi diákok szüleinek véleménye. Egyikőjük azt mondta:

„A sárbogárdi gimnázium egy emberi léptékű középiskola.”

Ezt a szülői véleményt igazolják visszajáró volt diákjaink, s az, hogy nincsenek olyan tanulók, akik elhagynak bennünket, mert nem szeretnek ide járni. S ez fontos, mert növelni kell a tudást, de közben ápolni a lelket. **Ez a legfontosabb pedagógiai alapelvünk.**

A XXI. század társadalmi elvárása az iskolával szemben, hogy megfelelő műveltséggel lássa el a tanulókat, ezenkívül fejlessze képességeiket. Hozza felszínre emberi értékeiket, tegye képessé őket az iskoláskor utáni önfejlesztésre és önművelésre! Irányítsa rá a tanulók figyelmét a körülöttük zajló életre, a világban való tájékozódáshoz fejlessze ki a megfelelő készségeket! S jogos társadalmi elvárás, hogy mindezt egyenlő eséllyel.

Társadalmi igény, hogy a felnövekvő új nemzedékek tagjai ne csak jó szakemberek legyenek, hanem megelégedett, boldog emberi életet élő emberek. Egész emberként legyenek képesek teljesíteni társadalmi feladataikat.

Nevelő-oktató munkánk, mindennapi tevékenységünk alapvető céljai ezek.

A gimnáziumi képzés klasszikus funkciója az általánosan művelt, idegen nyelveket beszélő és minden értelmiségi pályára alkalmas fiatalok nevelése, a szellem emberének formálása. Alapfeladata, hogy felkészítse növendékeit az érettségi vizsgára, illetve felsőoktatási intézményekben való továbbtanulásra.

Mindig az egész ember az, aki – a többi között – szaktudással is rendelkezik. Pozitív vagy negatív emberi tulajdonságai alapvetően befolyásolják szakértelme felhasználásának egyéni indítékait, mértékét. Az emberi tisztesség, felelősségérzet, kezdeményezőképeség, műveltség, ízlés stb. a munkában éppúgy meghatározóak, mint a munkaidőn kívül. Az ember először és elsősorban ember (az emberi nem része és képviselője) és csak ezen belül szakember, munkaerő. A gimnázium feladata ennek az emberi arculatnak a formálása is. Természetes követelmény, hogy segítse hozzá a diákokat a teljes és egészséges emberi életmód kialakításához.

A nyolc évfolyamos gimnáziumban az előbbi célok fenntartása mellett a nyolc év során igen jó lehetőség kínálkozik a gyermek személyiségének, képességeinek sokoldalú kibontakoztatására saját életének teljesebbé tétele érdekében. (A nyolc évfolyamos gimnázium céljai, feladatai részletesen a helyi tanterv bevezetőjében található.)

A gyerekek az otthonukra, a szomszédságukra és kortárs csoportjukra jellemző egyenlőtlenségeket továbbviszik magukkal, s ezekkel az egyenlőtlenségekkel felnőtt életükben, az iskola elhagyása után is szembe kell nézniük.

A gimnázium mint intézmény jelentősége a hátrányos helyzetű térségben abban van, hogy tevékenységével hozzájárul az egyenlőtlenségek kiküszöböléséhez. Törekszünk nevelő-oktató munkánk során az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklésére,

inkluzivitással az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítására. Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítására.

Minden iskolatípusban törekszünk a használható tudást nyújtó oktatásra, illetve az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátíttatására. Törekvésünk olyan képességek, lehetőség szerint egyénre szabott fejlesztése és megerősítése, amelyek szükségesek a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz, segítik diákjainkat a gazdaság világában, illetve a modern társadalomban való eligazodásban. Ezt a célt szolgálja a digitális írástudás széles körű elterjesztése, mindennapi gyakorlattá válásának támogatása nevelő-oktató munkánkban.

A munkába állás elősegítését is hivatásunknak tekintjük. De csak abban az értelemben, amennyiben az felruhazza diákjainkat az értelmes munkavégzés megkívánta készségekkel: az önálló ismeretszerzés, az önművelés, a kreativitás, a problémaérzékenység és a kulturált életvitel képességével.

Céljaink elérését, feladataink megvalósítását segíti a 2009/10-es tanévben a TÁMOP 3.1.4 /08/2. = Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben című projekt keretében történt intézményi innováció.

Az ötéves fenntartási kötelezettség a 2015/2016-os tanév végén lejárt. A kidolgozott „Jó gyakorlatok” továbbra is hozzájárulnak az intézményi célok és feladatok megvalósításához.

A kompetencia alapú oktatás módszertanának, eszközeinek és eljárásainak implementációja a kulcskompetencia-területek fejlesztését szolgálja. Ennek eszközei a modern pedagógiai módszerek, hatékony újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása:

- műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása egy műveltségi területen – az éves munkatervekben szabályozott módon
- moduláris oktatási program megszervezése – az éves munkatervekben szabályozott módon
- info-kommunikációs technológia alkalmazása a tanítási-tanulási folyamatban
- három hetet meghaladó projekt megszervezése – az éves munkatervekben szabályozott módon
- témahét megszervezése - az éves munkatervekben szabályozott módon
- múzeumpedagógiai, drámapedagógiai foglalkozások – az éves munkatervekben szabályozott módon
- erdei iskolai foglalkozások – az éves munkatervekben szabályozott módon
- a tanítási órákon differenciált tevékenységi formák szervezése
- korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek (kooperatív módszerek, projekt módszer, epochális oktatás stb.) alkalmazása
- a tanulás tanítása
- sikeres új pedagógiai eljárások, módszerek kipróbálása, „jó gyakorlatok” átvétele
- a tanulói tevékenykedtetés előtérbe helyezése.

Mindezek mellett a felsorolt bevezetésre került és alkalmazott új módszerek a személyiségfejlesztés és közösségformálás hatékony eszközei is.

A kompetencia alapú oktatás elterjesztését szolgálja az iskolában dolgozó pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos korszerűsítése.

Két tanévet érintett a referenciainstanzményi szerepre való felkészülés az intézményben (2012. április 15. és 2013. február 15. - projektazonosító szám: TÁMOP 3.1.7- 11/2. – 2011-0151).

A felkészülés során elkészültek a referenciainstanzményként való működés és szolgáltatás belső szabályai, eljárásrendjei. Iskolánk a kompetencia alapú oktatás mintaértékű eljárásainak

elterjesztésére, valamint kidolgozott két jó gyakorlatunk, „Tandolgozat” és „Év végi vizsgák” átadására, valamint felsőoktatási gyakorlóhelyként működésre készült fel.

Az EFOP 3.2.6-16-2016-00001 a tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben című projekt keretében, a Színház- és Filmművészeti Egyetem partnerintézményeként az átvett szakmai programok anyagát, módszertanát, a színjátékos és személyiségfejlesztő játékokat, gyakorlatokat alkalmazzuk a drámaórákon, valamint szabadidős tevékenységek során.

Az intézmény elkötelezett a Pannon Egyetemmel a 2018. január 1-je és 2020. december 31-e közötti időszakban együttműködésben megvalósított „Nyelvtanulással a boldogulásért” című 3.2.14-17-2017-00003 számú EFOP-projekt keretében kialakított és külön dokumentált, a nyelvtanulást kortárs módszerekkel és tartalmakkal támogatni hivatott nyelvpedagógiai szemlélet fenntartása, továbbvitele, folyamatos felülvizsgálata és innovációja mellett.

Céljaink sikeres megvalósítása érdekében továbbra is meg kívánjuk őrizni azokat a tanórán kívüli foglalkozásainkat, amelyek már hagyományosaknak tekinthetők. Szerveznünk kell a nagyvárosok szabadidős kínálatát pótolni szándékozó foglalkozásokat is, de nem vállaljuk fel a szórakoztatóipar sokszor negatív jelenségeket szállító rendezvényeinek megszervezését.

Az iskolában működik diákönkormányzat. Tevékenységével színesíti az intézmény tanórán kívüli tevékenységeinek kínálatát. Véleményével befolyásolja a vezetői döntéseket, s talán a legfontosabb, hogy olyan tevékenységformákat gyakorolnak be a diákok, amelyeknek jó hasznát veszik későbbi életükben.

A diákok személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladatok teljesítése a tantervi anyagon túl a közösségi rendezvényeken, az iskolai hagyományok ápolásában is megjelenik. Jó színterei ezek a programok a közösségfejlesztésnek is.

Az iskola eredményeit tekintve a következő területekről kell szólni.

- Az évente elkészülő más-más középiskolai statisztikák, összehasonlítások listáján mindig az első negyedben vagyunk. Ezeknek a listáknak a hitelessége, információtartalma erősen vitatott, de más összehasonlítás nem lévén, be kell érni vele. Ezt a helyünket a jövőben is meg kívánjuk őrizni.

- Az évente zajló kompetenciaméréseken (6.,8. és 10. évfolyamos diákjainkat érinti) osztályaink eredménye általában az országos átlagot meghaladó. Ennek az eredménynek az elérésére a következő években is törekszünk.

- Egy-egy tehetséges diák és párját ritkító lelkiismeretességű tanár találkozásakor szép OKTV-eredmények is születnek. De különösen elégedettek lehetünk a területi, a megyei, a regionális és országos versenyeken nyújtott teljesítményekkel. Itt a pálmát a nyolc évfolyamos gimnazisták viszik el. Törekvésünk a jövőben is, hogy diákjaink minél nagyobb számban öregbítsék iskolánk hírnevét a különböző megmérettetéseken.

- Jelentős eredményeink vannak a tanórán kívüli foglalkozások terén. Sok tudáshoz, élményhez, szereplési lehetőséghez jutnak általuk diákjaink. Olyan tevékenységi formákban vesznek részt, amit máshol nem kapnának meg, viszont egészséges fejlődésükhöz feltétlenül szükségesek.

Hibáink, hiányosságaink jelentős része – jó szándékunk ellenére – gyakran rejtve marad előttünk. A következő számvetés is inkább problémáinkról szól.

Az iskolai eredményességet döntően befolyásolják a felvételi lehetőségek. Különösen igaz ez a mai fogyó gyermeklétszám mellett. Ezért központi kérdés a beiskolázási esély javítása.

Az elmúlt években tettünk ez irányban lépéseket, de ezen a területen soha nem lehetünk tökéletesen elégedettek. Minden év új helyzetet teremt, új megoldási módszereket kíván.

A fakultációs képzési forma megszűnése után is megőriztük a rendszert. A nyolc évfolyamos gimnázium megszervezése és indítása után volt pár év, amikor a fakultációs órakeretet az évfolyamon maradt egy osztály hozta létre. Így kevesebb tárgy szerepelhetett a kínálati listán. Valószínűleg ez a jelenség közrejátszott abban, hogy a négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban a kívánatos alatt maradt a versenyeztetés, ill. azok eredményessége. A megőrzött fakultációs rendszer zökkenőmentesen alakult át a kétszintű érettségire történő felkészítésre.

Napjainkra a korábban egysíkú idegen nyelvi képzés kétsíkúvá vált. Szinte minden általános iskola angol nyelvet oktat. A hatások nem egységesen jobb a korábbiakban megszokottnál. Ennek két következménye van. Az első, hogy a diákok nehezen kezdenek el új nyelvet, bármennyire is kezdők a másokban. A második, hogy soha nem látott tudásbeli különbségekkel érkeznek a tanulók. Szinte lehetetlen eredményesen tanítani őket azonos csoporton belül. A probléma megoldásaként meg kell próbálni (a „próba” az órarendi megvalósíthatóságra vonatkozik) a tudásszint alapján történő csoportszervezést.

A nyelvtanításban a sokszínűsége törekszünk. Ezért a 11. évfolyam tanulói számára (megfelelő számú jelentkező és szülői támogatás esetén) a második idegen nyelv tanulása mellett egy harmadik idegen nyelv tanulását is lehetővé tesszük.

A célok megvalósításának tárgyi, pénzügyi feltételei

Az európai uniós pályázat keretében 2009-2010-ben megvalósult iskolabővítés és – felújítás megfelelő körülményeket teremt napi teendőink elvégzéséhez, így céljaink megvalósításához.

Az eszközállomány felújításának, ennek teljes körű megvalósításának azonban középtávon sem látjuk esélyét. A kínálkozó pályázati lehetőségekkel rendszeresen élünk.

A korábbiakban megfogalmazott célok, amelyek a térségi esélyegyenlőséget biztosító középiskolai feladatokból adódnak, nevelési-oktatási, valamint közművelődési feladatokat is tartalmaznak. Különösen igaz ez, ha figyelembe vesszük, hogy a település igen csekély lehetőséget kínál fiataljainak a szabad idő hasznos eltöltéséhez. Ezért elvárásként fogalmazódik meg, hogy az iskola e területen is jelenjen meg kínálatával.

Az intézménybe felvételt nyert diákok, az objektív lehetőségeket figyelembe véve, előképzettségük alapján választhatnak idegen nyelveket. A csoportok kialakításánál, ha a létszámkorlátok indokolják, akkor a tanult idegen nyelvből jobb eredményt elért tanulók részesülnek előnyben.

A tizenegyedik és tizenkettedik évfolyamon a kétszintű érettségire történő felkészítést a kötelező érettségi tárgyakon túl, legalább három tárgyból biztosítjuk, amelyek időkereteit az érintett osztályok törvényes órakereteinek összege biztosítja.

A gimnáziummal jogviszonyt létesített tanulók az intézmény helyiségeit, létesítményeit, berendezéseit tanulmányi tevékenységükkel kapcsolatos foglalkozásokon ingyenesen használhatják. Ugyancsak ingyenesek számukra az iskolai kötelező és szabadon választott foglalkozások, különórák, szakkörök, verseny-előkészítők, sportköri foglalkozások.

A kötelező tananyag elsajátítását csak segítő, megkönnyítő foglalkozások (erdei iskola, múzeumpedagógiai, drámapedagógiai stb.), kirándulások, színházlátogatások, múzeumlátogatások stb. fakultatívak és önköltségesek (a szülőkkel történő egyeztetés után).

Önköltségesek a francia és német cserekapcsolat programjai is.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A tanulók számára szükséges tanulmányi segédletek, taneszközök és felszerelések beszerzése a szülők feladata, a tankönyvek beszerzésében az iskola megrendeléssel segítséget nyújt.

A tankönyveket (a szaktanárok javaslatai alapján, a szakmai munkaközösségi egyeztetést követően) az iskola tankönyvfelelőse rendeli meg (1. tankönyvválasztás alapelvei). A tanulónak lehetősége van arra, hogy a szaktanár által kiválasztott tankönyveket önállóan szerezzék be, használt tankönyvet vásároljanak.

A tanulók a tankönyveket a tanév kezdete előtt – a tankönyvfelelős által megjelölt napon/napokon – vehetik át. A törvény által ingyenes tankönyvre jogosultak tankönyveiket az iskolai könyvtárból kapják. Ennek részletes szabályait a tankönyvtári szabályzat tartalmazza.

A kezdő évfolyamok tanulóit, illetve szüleit a beiratkozáskor, a többi évfolyam tanulóit az előző tanév végén tájékoztatjuk a szükséges felszerelésekről. Ezek meghatározása a szakmai munkaközösségek feladata. Általános alapelv: nem ragaszkodunk a drága eszközökhöz, az alapvető szempont a használhatóság és célszerűség. Sok tárgyból lehetőség van a füzetek, taneszközök több évig történő használatára.

A kompetencia alapú oktatás megvalósításához szükséges programcsomagok az iskolai könyvtár állományából tanórai használatra kölcsönözhetőek.

Felszerelésjegyzék

Formaruha

5–8. osztály:

Fiúknak: sötétkék vagy fekete nadrág, fehér ing, sötét cipő

Lányoknak: sötétkék vagy fekete szoknya vagy nadrág, fehér blúz, sötét cipő

9–12. osztály

Fiúknak: sötét öltöny, fehér ing, sötét cipő

Lányoknak: sötétkék vagy fekete szoknya vagy nadrág, matrózblúz, sötét cipő

Rajz

A/4-es félfamentes rajzlap (kb. 50 db/év)

A/4-es famentes rajzlap (kb. 20 db/év)

A/3-as famentes rajzlap (alkalomszerűen)

A/2-es színes karton (alkalomszerűen)

A/3-as színes karton (alkalomszerűen)

A/3-as fotókarton (1 db)

tapétavágó kés

akvarell festék

ecset 2–4–8-as (3 db)

tempera vagy akrill festék (alkalmanként)

Informatika/digitális kultúra

pendrive (ajánlott)

Technika, életvitel és gyakorlat/ technika és tervezés

varrókészlet

színes papír

alkalmanként szendvics-, saláta-alapanyag, anyag asztali dísz készítéséhez stb.

Testnevelés

5–8. osztály:

lány: fehér póló és kék nadrág, tornacipő

fiú: fehér atléta vagy póló és kék nadrág, tornacipő

9–12. osztály:

lány: fehér póló és kék nadrág, tornacipő

fiú: fehér atléta vagy póló és kék nadrág, tornacipő

Az úszásoktatáshoz: úszósapka, lányoknak úszódressz, fiúknak úszónadrág.

Matematika:

5. osztály: papírszögmérő, vonalzó, körző

6. osztálytól: bármilyen szögmérő, körző, 2 vonalzó (az egyik derékszögű legyen)

9. osztálytól számológép, amely számol sin-, cos-, tg-, ctg-, lg-t

Osztályfőnöki óra

vastag füzet (A/4-es méretű) kirándulási naplóhoz

Ének

ötvonalas hangjegyfüzet

Több tanítási órán is kell:

kis vonalzó (amely elfér a tolltartóban)

színes ceruza

ceruzák

radírok

golyóstollak

A/5-ös írólap

A/4-es lapok sima, vonalás, négyzetrácsos – dolgozatíráshoz

papírmappák

A/5-ös, A/4-es méretű füzetek dolgozatíráshoz és az órai munkához (sima, vonalás, négyzetrácsos) – a szaktanárok kérésének megfelelően

olló

színes papír

papírragasztó

ragasztószalag

Az iskolai könyvtár lehetőséget biztosít az ajánlott és kötelező olvasmányok kölcsönzésére, az idegen nyelvek tanulásához szükséges szótárak használatára, a tanórai felkészüléshez az állományában levő dokumentumok igénybevételére (kölcsönzés és helybenhasználat). Részletesen: l. a könyvtár működésével kapcsolatos dokumentumok.

Az iskola biztosítja a tanítási órák megtartásához szükséges felszereléseket: szemléltető eszközök, térképek, a különböző típusú dokumentumok használatához szükséges technikai berendezések (pl. videó, tv, számítógép, CD-lejátszó, DVD-lejátszó, projektor stb.), a könyvtár dokumentumai, a táblai munkához szükséges eszközök stb.

Könyvtár-pedagógiai program

A gimnáziumi nevelés és oktatás alapvető célja, hogy a tanulmányok befejeztével általánosan művelt, idegen nyelveket beszélő, felsőfokú tanulmányokra és azt követően minden

értelmiségi pályára alkalmas fiatalok hagyják el az iskolánk falait. S későbbi életükben is képesek legyenek a folyamatos önképzésre és önművelésre. Ehhez segítjük hozzá diákjainkat a könyvtárhasználati ismeretek tanításával és a rendszeres könyvtárhasználatra szoktatással a szaktárgyi órákon, a délutáni és hétfélig szabad idejükben. A könyvtárhasználati ismeretek tanítása a magyar nyelv és irodalom, valamint az informatika tantárgyak keretén belül történik. Itt sajátítják el a tanulók az alapismereteket, erre épülnek a különböző tantárgyaknak a könyvtár-pedagógia eszközeivel és módszereivel megtartott szakórái.

A könyvtár-pedagógia felelősei az iskolai könyvtárban feladatokat ellátó könyvtárostánár, valamint az alapozó könyvtárhasználati ismereteket tanító magyar és informatika szakos kollégák.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Tudatában vagyunk annak, hogy a korunk fiataljait sújtó problémák előbb-utóbb hozzánk is elérnek. Ezért a felkészülést, a megelőzést napirenden tartjuk.

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az intézmény mindennapjaiban rendszeresen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A teljes körű egészségfejlesztés területei a következők:

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- f) a személyi higiéné.

Már jó néhány évvel ezelőtt kidolgoztuk az életmódórák programját. Az osztályfőnöki órák keretén belül 10 életmódórát tartunk. Ezenkívül a többi szakórán is (elsősorban kémia-, biológiaórákon) sor kerül életmóddal kapcsolatos kérdések megbeszélésére.

Az 5–7. és a 12. osztályok számára tartott technika és tervezés, technika, életvitel és gyakorlat és életvitelórákon is nagy szerepet kap az egészséges életmódra nevelés, különösképpen az egészséges táplálkozásra nevelés.

Az előírásoknak megfelelően diákjaink rendszeres egészségügyi vizsgálatokon (fogászati, szemészeti, belgyógyászati) vesznek részt.

Az egészséges életmódra nevelés színtere a testnevelésóra is. Itt az állóképesség fejlesztése és a sportolás, testmozgás megszerettetése a fő feladat. A testápolás, testi higiéné is témája ezeknek az óráknak.

A napi rendszerességű testmozgás biztosításához hozzátartoznak tömegsport és sportszakköri órák is. A nyolc évfolyamos gimnázium 5. és 6. osztályosai számára az ebédelősrák idején is nyílik lehetőség testmozgásra.

2012. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben bevezetésre került a mindennapos testnevelés is.

A lehetőségek keretein belül pályázati tevékenységet folytatunk, hogy külső szakembereket is bevonhassunk a munkába.

Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok megtervezésénél, valamint megvalósításánál együtt működünk az iskola-egészségügyi szolgálat munkatársaival. A feladatok megoldásában továbbra is jelentős szerepet szánunk az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjének és az igazgatóhelyettesnek.

Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az iskola közösségei

1. Az iskolai alkalmazottak (közalkalmazottak) közössége

Az iskolai alkalmazottak közösségét az intézménnyel közalkalmazotti jogviszonyban, valamint munkaviszonyban álló dolgozók alkotják.

Az iskolai közalkalmazottak jogait és kötelességeit, juttatásait, valamint az iskolán belüli érdekérvényesítési lehetőségeit a jogszabályok rögzítik.

2. A nevelők közösségei

2.1. A nevelőtestület

A nevelőtestület tagja az iskola valamennyi pedagógus munkakört betöltő alkalmazottja, valamint az oktató-nevelő munkát közvetlenül segítő felsőfokú iskolai végzettségű alkalmazottja.

A nevelőtestület a magasabb jogszabályokban megfogalmazott döntési jogkörökkel rendelkezik.

Egy tanév során a nevelőtestület az alábbi értekezleteket tartja:

- tanévnnyitó értekezelet,
- tanévzáró értekezelet,
- félévi és év végi osztályozó értekezelet,
- a tanév rendjében meghatározott számú alkalommal nevelési értekezelet.

Rendkívüli nevelőtestületi értekezletet kell összehívni az

- a) igazgató
- b) a nevelőtestület tagjai egyharmadának,
- c) a szülői szervezet, az iskolai diákönkormányzat kezdeményezésére.

A magasabb jogszabályokban megfogalmazottak szerint:

- nevelőtestületi értekezelet akkor határozatképes, ha azon tagjainak több mint ötven százaléka jelen van,
- a nevelőtestület döntéseit – ha erről magasabb jogszabály nem rendelkezik – nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza.

A nevelőtestület személyi kérdésekben titkos szavazással is dönthet.

A nevelőtestületi értekezletről jegyzőkönyvet kell vezetni.

A nevelőtestületi értekezletekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni abban az esetben is, ha az aktuális feladatok miatt csak a tantestület egy része, többnyire az azonos beosztásban dolgozók vesznek részt egy-egy értekezleten (pl. egy osztályban tanító nevelők értekezlete, azonos szakos nevelők értekezlete stb.).

A nevelőtestület a feladatkörébe tartozó feladatokat maga látja el, jogkört nem ruház át.

2.2. A szaktanár, az osztályfőnök, a helyettes osztályfőnök és a diákönkormányzatot segítő tanár munkaköri feladatai

a) A szaktanár munkaköri feladatai:

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározottak mellett különösen:

- a tanítási órák pontos megtartása, ezekre való lelkiismeretes szakmai és módszertani felkészülés,
- szakmai- és általános műveltségének fejlesztése; ennek érdekében az önképzés és a szervezeti továbbképzés alkalmainak kihasználása,
- tantervben meghatározott dolgozatok megíratása, és 10 munkanapon belüli kijavítása,
- tehetséggondozás, a tanulók továbbtanulásának elősegítése (formái: emelt szintű érettségi előkészítő, verseny-előkészítők stb.),
- az iskolai munkával kapcsolatos adminisztrációs tevékenység ellátása (naplók, tanmenetek stb.),
- ügyeleti, helyettesítési tevékenység ellátása az iskolában,
- részvétel a tanulók sport és kulturális rendezvényén, ha azok tanítás nélküli munkanapokon kerülnek megrendezésre; egyéb esetekben is a rendező diákok és tanárok munkájának segítése,
- a tanulók folyamatos fejlődése érdekében kapcsolat tartása a szülőkkel,
- lehetőségeihez képest részvétel a város kulturális életében, annak fejlesztésében.
- Mivel városunkban ez az egyetlen középiskola, a gyengébb tanulók segítése érdekében korlátozott számban és külön igazgatói engedéllyel az iskola tanulói közül is fogadhat magántanítványt, de a magántanítvány nem lehet a saját tanítványa. Magántanítványát az iskola helyiségeiben nem fogadhatja.

b) Az osztályfőnök munkaköri feladatai:

Az osztályfőnökség nevelési szempontból kulcsfontosságú megbízatás. Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg a tantestületi tagok véleményének figyelembevételével (az osztályt lehetőség szerint a képzési időn át vezesse).

Az osztályfőnök feladata a rábízott osztályban a tanulók képességeinek kibontakoztatása, tanulmányi előmenetelének segítése, személyiségük sokoldalú kibontakoztatása, közösségfejlesztés – az intézményi célokkal összhangban. Mindezt változatos pedagógiai módszerekkel, az osztályfőnöki órák, kirándulások, tanítás órákon kívül együtt töltött idő tartalmas felhasználásával

Az osztályfőnök kötelességei:

- Az osztály közösségi életének kialakításában és fejlesztésében működjenek együtt az osztály diákönkormányzati szerveivel! Tudatosan használja fel segítségüket!
- Az osztály diákvezetőit lássa el tanácsokkal!

- Az iskola munkatervében rögzített osztályfeladatok irányítása, ünnepélyek megszervezése, hagyományápolással kapcsolatos feladatok elvégzése.
- A tanulók tanulmányi előmeneteléről rendszeresen tájékoztassa a szülőket!
- Előzetes megbeszélés alapján – bármelyik fél kezdeményezésére – fogadja a tanulók szüleit!
- Végezze el az osztályával kapcsolatos adminisztrációt!
- Segítse a tanulók iskolai és iskolán kívüli szabadidős tevékenységét! Az iskolai engedélyhez kötött iskolán kívüli tevékenység engedélyezésében egyetértési joga van.

c) A helyettes osztályfőnök feladata:

Az osztályfőnöki munka segítésére minden tanév elején az osztályfőnökök helyettes osztályfőnököt választanak. A helyettes osztályfőnökök számbavétele az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjének a feladata.

- Az osztályfőnök munkájának a segítése.
- Az osztályfőnök távollétében a napi aktuális feladatok és problémák megoldásában segítség nyújtása.

d) A diákönkormányzatot segítő tanár feladata:

- a diákönkormányzat demokratikus működésének elősegítése,
- az igazgató és a diákönkormányzat, illetve a tantestület és a diákönkormányzat közötti kapcsolattartás, kölcsönös tájékoztatás,
- diákönkormányzati programok előkészítésében való részvétel,
- pályázati lehetőségek kihasználása.

Az igazgató a dolgozók részére további állandó és eseti feladatokat is megállapíthat.

2.3. Alkalmi feladatokra alakult munkacsoportok

Az iskolai munka egyes aktuális feladatainak megoldására a tantestület tagjaiból munkacsoportok alakulhatnak az igazgató döntése alapján.

Az alkalmi munkacsoport alakulásáról tájékoztatnia kell a nevelőtestületet.

3. A szülői szervezet

Az iskolában a szülők jogainak érvényesítése, illetve kötelességeik teljesítése érdekében szülői szervezet működik.

Az osztályok szülői közösségeit az egy osztályba járó tanulók szülei alkotják.

Az osztályok szülői közösségei a szülők köréből két fő tagot választanak minden tanév elején a szülői szervezetbe. Ők alkotják az iskolai szülői szervezetet, s maguk közül egy vezetőt választanak. A szülői szervezet tagjainak személyi frissítése minden tanév elején megtörténik. A

szülői szervezet mindenkori elnöke tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletén a gyermekek, tanulók nagyobb csoportját érintő kérdések, ügyek tárgyalásakor.

Az osztályok szülői közösségei kérdéseiket, véleményeiket, javaslataikat a szülői szervezet osztályban választott tagjai, az iskolai szülői szervezet vezetője vagy az osztályfőnök segítségével juttathatják el az iskola vezetőségéhez.

Az iskolai szülői szervezetet a szülők, illetve az iskola igazgatójának kezdeményezésére kell összehívni. Az iskolai szülői szervezet összehívott értekezlete akkor határozatképes, ha azon az érdekelteknek több mint ötven százaléka jelen van. Döntéseit nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza.

Az iskolai szülői szervezetet a jogszabályban meghatározott jogok illetik meg.

4. A tanulók közösségei

4.1 Az osztályközösség

Az azonos évfolyamra járó, közös tanulócsoportot alkotó tanulók osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösség élén az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt ezzel a feladattal az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök minden tanév elején helyettes osztályfőnököt kér fel kollégái közül.

Az osztályközösség saját tagjaiból tisztségviselőket választhat (pl. diákönkormányzati tag, tisztasági felelős stb.).

4.2. A diákönkormányzat

A tanulók, a tanulóközösségek érdekeinek képviseletét az iskolai diákönkormányzat látja el. Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik.

Az iskolai diákönkormányzat a magasabb jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.

Az iskolai diákönkormányzat szervezetét és tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint alakítja.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményét, szervezeti és működési szabályzatának jóváhagyását a diákönkormányzatot segítő tanár közreműködésével kéri meg.

A diákönkormányzatot a nevelőtestületi értekezleteken a segítő tanár képviseli. Amennyiben igény van rá, az értekezletre a diákönkormányzat képviselőit meg lehet hívni.

A **diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket**, a napi munka zökkenőmentessége és pénzügyi lehetőségeinek figyelembe vétele mellett az iskola biztosítja. (Az iskola helyiségeit és berendezéseit a diákönkormányzat a megfelelő szabályok betartásával programjai számára előzetes egyeztetés után használhatja. A programokhoz az iskola anyagi lehetőségeinek függvényében támogatást biztosít.)

A kapcsolattartás rendje

A nevelők és a tanulók

A tanulókat az iskola egészének életéről, az aktuális feladatokról

- az igazgató hirdetmény vagy a tantestület tagjainak útján

- az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon
- a diákönkormányzat képviselőik által
- rendkívüli esetekben elektronikus levélen keresztül vagy egyéb tájékoztató eszközök útján

tájékoztatják.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztályfőnököknek, a szaktanároknak folyamatosan szóban és írásban tájékoztatniuk kell.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.

A nevelők és a szülők

A szülőket az iskola egészének életéről, az aktuális feladatokról

- az igazgató:
  - a szülői szervezet ülésén,
  - az időközönként megjelenő írásbeli tájékoztatón keresztül,
- az osztályfőnökök:
  - az osztályszülői értekezleten
  - elektronikus tájékoztató eszközök segítségével

tájékoztatják.

A szülői szervezet elnökével az iskola igazgatója tart kapcsolatot.

A szülők számára a tanulók egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi lehetőségek szolgálnak:

- a szülői értekezletek,
- a nevelők fogadóórái,
- a nyílt tanítási napok,
- írásbeli tájékoztatók a tájékoztató füzetben/értesítőben
- e-napló adta információk.

A szülői értekezletek időpontját az iskolai munkaterv tartalmazza.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkal.

A szülőkkel való kapcsolattartás feladatai

Az oktatás-nevelés folyamatában az első pillanattól lényeges a szülőkkel való kapcsolatteremtés. A szülők aktív segítsége több területen megnyilvánul, de a legaktívabb az év végi ballagás és ballagtatás előkészítésekor.

Fontos megnyerni a bizalmukat, s fontos ezt végig megőrizni. Már az első találkozás (1. évnyitó) alkalmából fel kell hívni a figyelmüket, hogy az együttműködés a gyerek érdeke. Bízban meg bennünk, tájékoztassanak a gyerekek esetleges betegségéről, nevelési (családi) problémáikról, ha úgy érzik, hogy tudunk segíteni!

Hagyományos kapcsolatteremtési mód a szülői értekezlet és a fogadóóra. Egy tanévben négy szülői értekezletet tartunk.

- Az elsőt szeptember elején – október végén. A téma az évindítás tapasztalatainak megbeszélése.

- A másodikat november végén – december elején. Ez – a többitől különbözően – nem osztályértekezlet. Ekkor lehetőséget adunk a diákokat tanító tanárokkal négy szemközti találkozásra. Tulajdonképpen minden tanár azonos időben tart fogadóórát.

- A harmadik időpontja a félévi értesítő utáni napok valamelyike, s feladata az eredmények értékelése.

- Az utolsó szülői értekezletre inkább az anyukákat szoktuk invitálni, időpontja az anyák napjához legközelebbi szabad péntek. Témája a köszöntésen túl az éves munka értékelése, az évi utolsó közös teendők egyeztetése.

Kihirdetett fogadóórákat nem jelölünk meg, de előzetes egyeztetéssel, vagy anélkül, mindig szívesen fogadjuk az érdeklődő szülőket.

Emellett az eddigi nyolc évfolyamos gimnáziumi tapasztalataink alapján jó kapcsolatteremtési mód a kirándulás. Itt, amellett, hogy a szülők látják saját gyermekük viselkedését társaik között, összehasonlítást tehetnek önmagukban, segíthetnek megérteni, megismerni gyermekeiket és a többieket is. Láthatják, hogy milyen fegyelmezési problémáink vannak, mik az elvárásaink.

A színházlátogatásokba szeretnénk minél több szülőt bevonni. A közös szórakozás nagyon jó lehetőség az együttműködésre.

A szülőkkel való kapcsolatteremtés kipróbált jó formája a nyílt tanítási napok szervezése. Nagyon hasznos ez a nap az osztályokban, a kollégák és a szülők is elégedettséggel nyilatkoztak róla. Erősíti a bizalmat az iskola iránt.

Emellett be kell vonni a szülőket más iskolai rendezvényekbe. A kicsiknél erre több lehetőség van még: farsang, nyílt tanítási napok stb. A nagyobbaknál ez már legfeljebb a tablóbálokor valósulhat meg.

Fontos dolog lehetne a családlátogatás is, de erre kevés az idő. Mindemellett, ha szükséges, el kell menni a problémás gyermek családjához.

A szülőkkel való kapcsolattartás új lehetőségét kínálják a kompetencia alapú oktatás implementációja során bevezetett új tanulás-szervezési eljárások, például három hetet meghaladó projekt, témahét, erdei iskola stb. Ezek megszervezésébe, lebonyolításába is be lehet vonni a szülőket, lehet kérni segítségüket.

Kapcsolattartás a diákönkormányzattal

Az iskola igazgatója az iskolai diákönkormányzat vezetőjén és a diákönkormányzatot segítő tanáron keresztül, az osztályfőnökök osztályuk diákönkormányzati felelőseiken és a diákönkormányzatot segítő tanáron keresztül állnak kapcsolatban a diákönkormányzattal.

A tanulókat érintő ügyekben a diákönkormányzat vezetőjén, képviselői útján közvetlenül az igazgatóhoz is fordulhat.

Külső kapcsolatok rendszere, formája és módja

Az iskolát külső kapcsolataiban az igazgató vagy az általa megbízott személy képviseli.

Az iskola rendszeres kapcsolatot tart fenn:

- a fenntartóval
- a körzetéhez tartozó általános iskolákkal,
- a városi önkormányzat vezetőivel.

A napi feladatok elvégzése érdekében, a szűrővizsgálatok és védőoltások megszervezésében a kijelölt védőnővel az igazgatóhelyettes működik együtt.

A városi családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal, a pedagógiai szakszolgálattal, a pedagógiai szakmai szolgáltatókkal, a közösségi szolgálat megvalósításában együttműködő partnerekkel az igazgatóhelyettes tartja a kapcsolatot.

Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

a) A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Iskolánk elhelyezkedése folytán rendelkezik bizonyos előnyökkel.

A kisvárosi légkör, a környező falvakról bejáró diák sok olyan értéket tudott megtartani, ami a mai középiskolai átlagban, különösen a nagyvárosok tekintetében, ma már nincs meg. Erős a családokhoz való kötődés, és szinte a középiskolás kor végéig meg is marad a szülői odafigyelés. Ebből kifolyólag kevés a magatartási és beilleszkedési probléma. A meglévők felderítésében a fő szerep az osztályfőnököké, valamint az osztályfőnöki munkaközösség-vezetőé. A megoldásban az osztályban tanító kollégák közösen tevékenykednek. **A lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését támogató személyközpontú, egyéni tanulási utak kialakítására törekszünk.** A feladatok meghatározása az osztály-tanári értekezleteken történik.

Természetesen, itt is érvényesnek gondoljuk, hogy az országosan tapasztalható jelenségek nem elkerülnek, csak késleltetve érnek el bennünket. Ezért a problémának folyamatosan figyelmet szentelünk.

Az iskolai könyvtár a maga eszközzel ebben a tevékenységben is jelentős szerepet tölt be.

b) A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Diákjaink örömdetes magasan szerepelnek tanulmányi versenyeken, s érnek el jó eredményeket. A tevékenységet továbbra is támogatandónak tartjuk. A felkészüléshez biztosítjuk a szükséges feltételeket. Ennek mértékét és formáját az SZMSZ szabályozza, amelynek kereteit – hasonlóan a pedagógiai programban megfogalmazott minden tevékenységhez – a mindenkori költségvetési lehetőségek határozzák meg.

A tanulmányi versenyek nagy része a tanulók számára ingyenes. Az egyéni versenyzők nevezési díja önköltséges (Nyelvész Bendegúz, Zrínyi matematikaverseny, Varga Tamás matematikaverseny, Tudásbajnokság stb.), ezeknek nevezési díját a tanulók egyénileg fizetik. A csoportos versenyek nevezési díja az iskola fenntartóját terheli. A versenyekkel kapcsolatos posta- és utazási költségeket szintén a fenntartó fedezni.

A tanórán kívüli tevékenységeket tekintve több évtizedes múltra visszatekintve működtetünk színjátszó köröket, de vannak kézműveseink, csapataink különböző sportágakban, énekkarunk, iskolarádiónk és iskolaújságunk, s a közeli zeneiskolával kialakított jó kapcsolatunknak köszönhetően hangszeres zenét tanulóink is, bár kívánatos lenne a szólóhangszeren játszani tanulók számának növelése.

Ezeket a tevékenységi formákat fenn kívánjuk tartani. Diákjaink számára az iskola által szervezett foglalkozások ingyenesek.

Az iskolai könyvtár állományával, eszközrendszerével és tevékenységével hozzájárul a tehetség, képesség kibontakoztatásához.

c) A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Az osztályok majdani tanulmányi eredményeit, így az iskoláét is alapvetően meghatározza a beiskolázás. Szerencsés körülményként értékelendő, hogy osztályainkba hosszú évek óta válogatással tudjuk felvenni a diákokat. Ez teszi lehetővé, hogy viszonylag egységes képességekkel és tudással rendelkeznek tanulóink. Természetesen, ennek ellenére mindig akad egy-egy tantárgy, ahol vannak különbözőségek. A probléma megoldásának érdekében – különösen a kezdő évfolyamokon – a szaktanár kezdeményezésére egyéni vagy csoportos felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk, vagy/és tanuló párokat alakítunk ki. A tanórák megfelelő arányában a differenciálás módszerével igyekszünk segíteni tanulóinknak.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A diákönkormányzat jogosult a tanulókat képviselni. A diákönkormányzat saját szervezeti és működési szabályzatának megfelelő rendben jogosult a jogszabályokban meghatározott kérdésekben a diákokra ruházott véleményezési és javaslattételi joggal élni. A diákság véleményezési jogának gyakorlása szempontjából tanulók nagyobb csoportjának számít egyetlen osztályt érintő esetben az osztálylétszám legalább harminc százalékát, az iskola egészét érintő esetben az iskola tanulói létszámának húsz százalékát meghaladó taglétszámú csoport.

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai és követelményei

A köznevelési törvényben meghatározott tanulmányok alatti vizsgák esetében (javító, pótló, különbözeti és osztályozóvizsga) a törvényi szabályozás az irányadó a vizsga szervezésére, lebonyolítására vonatkozóan. A vizsgaidőpontok kijelölésért az igazgató a felelős. A vizsga lebonyolítása az igazgatóhelyettes feladata.

A vizsgakövetelmények és az értékelés szempontjai megegyeznek a helyi tantervben rögzítettekkel. A vizsgarészek meghatározása, a tantárgy jellegétől függően, a vizsgáztatással megbízott szaktanár feladata. Minden érettségire jogosultságot adó vizsgatárgyból (pl. matematika) kötelező az írásbeli és szóbeli vizsga. Az írásbeli vizsgarész minimum 60 perces.

A gimnáziumnak a legfontosabb képzési célja, hogy felkészítse tanítványait a felsőfokú tanulmányokra. Ezért dolgoztuk ki vizsgarendszerünket. Ennek részletes ismertetése a helyi tanterv fejezetben található.

Osztályozóvizsga tételének lehetősége

Ha egy kiemelkedő tehetségű és szorgalmú tanuló társainál korábban elsajátította egy tantárgy anyagát, akkor a tanuló kezdeményezésére, a szülő írásbeli kérelmére, a szaktanár javaslatára, az igazgató döntése alapján osztályozóvizsgát tehet. Osztályozóvizsga több tantárgyból is tehető.

A felvétel és átvétel helyi szabályai

Felvétel

A mindenkori beiskolázási rendet befolyásolja az aktuális tanévre vonatkozó „A tanév rendje” című rendelet.

A négy évfolyamos képzési típusba jelentkező diákok írásbeli felvételi vizsgán esnek át matematikából és magyar nyelvből. A jelentkezők felvételi rangsorának kialakításánál figyelembe vesszük a felvételi vizsgán nyújtott teljesítményt és az általános iskolában elért eredményeket. Azonos pontszám esetén a jobb általános iskolai eredmény dönt, elsősorban a jövőbeni érettségi tárgyakban nyújtott teljesítmény.

A nyolc évfolyamos gimnáziumi felvételi eljárásban is követjük a beiskolázási szabályokat meghatározó rendeletet. A felvételi feltétele az írásbeli vizsga, amennyiben lehetséges, a szóbeli meghallgatás. A jelentkezők felvételi rangsorának kialakításakor figyelembe vesszük a felvételi vizsgán nyújtott teljesítményt és az általános iskolában elért eredményeket. Azonos pontszám esetén a jobb általános iskolai eredmény dönt, elsősorban a jövőbeni érettségi tárgyakban nyújtott teljesítmény.

A nyolc évfolyamos gimnázium szóbeli vizsgáján a tanulóknak ismeretlen szöveget kell hangosan felolvasniuk, majd a szöveghez kapcsolódó kérdésekre kell válaszolniuk. Ezt - a tanuló személyiségének, tanuláshoz való viszonyának, érdeklődésének megismerése céljából - egy elbeszélgetés követi.

Átvétel

A képzés megkezdése után diákokat csak meghatározott feltételekkel veszünk át. Ezek a feltételek a következők:

- A tanult tárgyak megfeleltethetősége. Eltérés esetén különbözeti vizsgára utasítás. Az igazgatónak mérlegelnie kell, hogy mennyiségét tekintve teljesíthető-e a vizsga.
- Az érkező diák nem ronthat a fogadó osztály tanulmányi átlagán, tehát övének annál magasabbnak kell lennie. (Ezt az ittlévő diákok védelme érdekében követeljük meg.)
- A fogadó osztály létszáma nem éri el a 32-t. Ez tantermeink befogadóképességének határa.
- Az érkezőnek ne legyen olyan fegyelmi múltja, ami arra enged következtetni, hogy rossz hatással lesz a fogadó osztályra.
- A fogadó osztály osztályfőnökének beleegyező véleménye.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása a biológia tantárgy keretei között történik. A szaktanár által az éves tanmenetekben meghatározott módon. Ezenkívül osztályfőnöki órákon is téma az elsősegélynyújtási alapismeretek. Ehhez több segédanyaggal is rendelkezünk (DVD, kiadványok),

A lehetőségek keretein belül pályázati tevékenységet folytatunk, hogy külső szakembereket is bevonhassunk a munkába.

Külföldi és belföldi utazással járó programok

A pedagógiai programban rögzített célok eléréséhez és a feladatok megvalósításához kapcsolódó külföldi és belföldi utazások során a hatályos szabályozás szerint járunk el.

Az utazás szervezése során az utazást szervezőnek különös figyelmet kell fordítania a tanulók biztonságára, az utazásra vonatkozó rendelkezések betartására.

Az intézmény vezetőjének az utazásban résztvevőkről, az utazás helyszíneiről megfelelő információval kell rendelkeznie (pontos és teljes körű utaslista a törvényes képviselők elérhetőségével).

II. HELYI TANTERV
A SÁRBOGÁRDI PETŐFI SÁNDOR GIMNÁZIUM
SZÁMÁRA

A helyi tanterv jellemzői – 2020 szeptemberétől a négy évfolyamos gimnázium 10., a nyolc évfolyamos gimnázium 6. évfolyamától kifutó

A helyi tanterv egyrészt a NAT szellemiségét tükrözi. Értékrendszerében igazodik a NAT-ban meghatározott közös értékekhez. A kulcskompetencia-területek fejlesztésére épít.

Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik. Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

Másrészt beépülnek a tantervbe az iskola földrajzi elhelyezkedéséből fakadóan olyan természettudományos, történelmi, helytörténeti, irodalmi, kulturális ismeretek, amelyek a szűkebb környezet jelenének, múltjának megismeréséhez feltétlenül szükségesek.

Harmadrészt, a helyi tanterv kerettantervtől eltérő óraszámainak meghatározásánál arra törekedtünk, hogy a képzési típus gyakorlatban már bevált értékeit továbbvigyük, valamint megfeleljünk a XXI. század társadalmi elvárásainak is. Az egyes tantárgyaknál a megemelt óraszámokkal cél az ismeretek elmélyítése, a képességfejlesztés.

Kulcskompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására, értelmezésére és értékelésére. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Felismeri és tudja értelmezni a szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegekben megjelenített üzenetrétegeket. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Képes a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyvhasználatra. Képes az anyanyelvhez és az idegen nyelvhez kötődő sajátosságok összevetésére az általános nyelvészeti ismereteinek felhasználásával. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet, és törekszik a célnyelvi kultúra megismerésére. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni, képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Törekszik arra, hogy egy második idegen nyelven is képes legyen az alapszintű kommunikációra, így teljesíti a többnyelvűség igényét. Valós élethelyzetekben is tudja használni a nyelvet a produktív készségek (írás és

beszéd) alkalmazásával is. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

Matematikai kompetencia

A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analizáló és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló ismeretei birtokában megérti a természettudományos-technikai eredmények alkalmazásának szerepét a társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatok, jelenségek formálódásában. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Bővülő ismeretei segítségével, illetve a megfelelő módszerek, algoritmusok kiválasztásával és alkalmazásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait, felismeri a folyamatok közötti összefüggéseket. Természettudományos tanulmányai végére a tanuló képessé válik arra is, hogy bizonyos feltételek mellett megfogalmazza a természeti-környezeti folyamatok várható kimenetelét. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. Képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar is cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

Digitális kompetencia

A gimnáziumban a tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlottan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének megfelelő együttműködő hálózatokban a tanulás, a művészetek és a kutatás terén. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában. Kialakul a tanulóban az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magatartás, elfogadja és betartja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösségét, a társadalmat érintő kérdésekben. Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események önálló feldolgozására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére, ennek során a művekben megjelenített témák, élethelyzetek, motívumok, formai megoldások közötti kapcsolódási pontokat azonosítani, többféle értelmezési kontextusban elhelyezni. A tanuló képes képi, plasztikai, zenei és dramatikus megjelenítésre. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit,

készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A helyi tanterv jellemzői – 2020 szeptemberétől a négy évfolyamos gimnázium 9., a nyolc évfolyamos gimnázium 5. évfolyamától felmenő rendszerben

A helyi tanterv egyrészt a NAT szellemiségét tükrözi. Értérendszerében igazodik a NAT-ban meghatározott közös értékekhez.

A NAT az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

Másrészt beépülnek a tantervbe az iskola földrajzi elhelyezkedéséből fakadóan olyan természettudományos, történelmi, helytörténeti, irodalmi, kulturális ismeretek, amelyek a szűkebb környezet jelenének, múltjának megismeréséhez feltétlenül szükségesek.

Harmadrészt, a helyi tanterv kerettantervtől eltérő óraszámainak meghatározásánál arra törekedtünk, hogy a képzési típus gyakorlatban már bevált értékeit továbbvigyük, valamint megfeleljünk a XXI. század társadalmi elvárásainak is. Az egyes tantárgyaknál a megemelt óraszámokkal cél az ismeretek elmélyítése, a képességfejlesztés.

A négy évfolyamos gimnázium helyi tantervei külön kötetben találhatóak. Digitalizált formában mellékelve.

A négy évfolyamos gimnázium óratervei (mellékelve):

A 2020-2021-es tanévtől a 10. évfolyamtól kifutó jellegű évfolyamok

A 2020-2021-es tanévtől a 9. évfolyamtól felmenő rendszerben

A nyolc évfolyamos gimnázium főbb jellemzői:

Célok, feladatok

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A gimnáziumban az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel készíti fel tanulóit arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is, így átfogó céljaival összhangban kialakítja a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

A nyolc évfolyamos gimnázium első négy évfolyama ráépül az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkájára. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz, figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése. A 9–12. évfolyamon az iskola nevelési-oktatási tevékenységével tovább fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátítására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez elengedhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

Különórák

Az egységes alapképzés mellett különórák rendszerével is szükséges a differenciálást (az egyes szakterületeken való elmélyülést, a tanulói aktivitás kibontakoztatását, a tanár és a diák egyéni ambícióinak és adottságainak megfelelő kötetlenebb együttműködést) szolgálni. A cél annak elérése, hogy a gimnázium diákjai ne kényszerüljenek iskolán kívüli különórák látogatására.

A kötelező foglalkozásokon kívüli egyéb formák: szakkör, önképzőkör, sportkör, énekkar, zenekar, diákkör és egyéni foglalkozások. E különórák rendszerét nem kell előre részletesen kidolgozni, hiszen nagymértékben igazodni kell a tanulói–szülői igényekhez és képességekhez, valamint a testület mindenkori lehetőségeihez.

Az alsóbb évfolyamokon elsősorban képesség, ill. készségfejlesztő szakköröket tartunk. Ilyenek: színjátás, sakk, társastánc, énekkar, anyanyelvi, kézilabda, kerámia, újságíró, könyvtáros stb. Csak a magasabb évfolyamokon (9–12. o.) jelennek meg az elméleti jellegűek, mint a történelem, matematika, informatika, idegen nyelv stb.

A hagyományos szakköri formát a magasabb évfolyamokon fokozatosan felváltják a diákok szervezte önképzőkörök.

Szombati programok

Az órateremben szereplő kötelező és választható órák mellett tanulóink számára szombati programokat szervezünk az osztályfőnökök és a szaktanárok bevonásával. E szombati foglalkozások célja olyan a tantervhez kapcsolódó ismeretnyújtás, gyakorlat elvégzése, amely nem oldható meg a 45 percre szabdalt munkahét keretében, ill. a kisvárosi keretek között nem megvalósítható. Formái: tanulmányi kirándulás, múzeum- és hangverseny-látogatás, versenyek, intenzív foglalkozások, mérések, terepgyakorlatok. Ezeken a foglalkozásokon tanulóink fakultatív módon vehetnek részt, önköltségesek. Tapasztalataink szerint a diákok, sőt szüleik is szívesen jönnek ezekre a programokra, töltik együtt az időt. A közösségfejlesztésben is kiemelt szerepük van ezeknek az együttléteknek.

A nyolc évfolyamos gimnázium helyi tantervei külön kötetben találhatóak. Digitalizált formában mellékelve.

A nyolc évfolyamos gimnázium óratervei (mellékelve):

A 2020-2021-es tanévtől a 6. évfolyamtól kifutó jellegű évfolyamok

A 2020-2021-es tanévtől az 5. évfolyamtól felmenő rendszerben

A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának alapelvei

A választás súlya és felelőssége elsősorban azokban az évfolyamokban nagy, ahol az illető tantárgy bevezetésre kerül.

A felsőbb évfolyamokon az elsődleges szempont a felmenő rendszer. Adódhat olyan helyzet, hogy más megoldáshoz kell folyamodni, de az előzményekhez való illeszkedés ebben az esetben is magától értetődő.

A döntésben az alapvető szempont a szakmai tényező, tehát az előadott ismeretanyag színvonala, korszerűsége, az előadásmód pedagógiai szintje (életkori sajátosságok figyelembevétele, ötletesség, „fogyaszthatóság”, taníthatóság, az óravezetés és otthoni tanulás hatékonyságát elősegítő elemek).

Lényeges árkülönbségek esetén latolgatni kell az anyagi meghatározókat.

A szaktárgyi munkaközösségek igyekeznek egy vagy több karakteres álláspontot kialakítani, rövid beszélgetések során próbálják tisztázni, melyik tankönyvnek melyek az értékei és negatívumai.

A szaktanár akarata ellenére ne legyen kényszeríthető egy bizonyos tankönyv kiválasztására.

A tanári szabadság elve magában foglalja azt a lehetőséget is, hogy a szaktanár tankönyv segítségével nélkül, saját módszerei szerint tanítson.

Az iskolai tankönyvellátás rendje

Az iskolai tankönyvellátás lebonyolításáért az iskola igazgatója által megbízott személy a felelős. Feladata:

- elkészíti az iskolai tankönyvrendelést,
- lebonyolítja az iskolai tankönyvterjesztést.

A tankönyvjegyzék megjelenése után a szakmai munkaközösségek vezetői összegyűjtik a munkaközösségükbe tartozó kollégáktól a következő tanév osztályai számára megrendelni kívánt tankönyvek listáját. A munkaközösség-vezetők feladata a rendelések koordinálása, a tanterv és óratervek alapján a rendelések ellenőrzése, nyilvántartása. Ezek után a tankönyvfelelős összeállítja az iskola tankönyv- és segédkönyv-rendelését a munkaközösség-vezetők által elkészített javaslatok alapján.

Tanárváltozás esetén az új tanár nem kérhet új tankönyvet a tanulóktól.

A tanuló a tankönyvrendelés időszakát megelőzően írásban nyilatkozhat arról, hogy az iskolán keresztül vagy önállóan kívánja beszerezni tankönyveit.

A jogszabályoknak megfelelően az arra jogosult tanulók ingyenes tankönyvellátásban részesülnek. Az előírásoknak megfelelően, a jogosultak meghatározott körének a jogosultságot igazolni kell. Az ingyenes tankönyvek az iskolai könyvtárból kölcsönözhetők. A tankönyvtári szabályzatnak megfelelően kell a tanulóknak a könyveket a könyvtárba visszahozniuk.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az egyes évfolyamok kötelező testnevelésóráinak a számát az óratervek tartalmazzák.

2013. szeptember elsejétől bevezetésre került az 5. és 9. évfolyamon a mindennapos testnevelés. Az intézmény egy szabvány alatti tornateremmel rendelkezik. Ezért és a növekvő óraszámok miatt az 5. és 6. osztályok számára kötelezően előírt testnevelésórát csak külső létesítmények bevonásával tudjuk megtartani. Ennek környezetünkben egyetlen lehetősége az úszásoktatás megszervezése a mindennapos testedzés keretein belül. A lehetőségek figyelembevételével igyekszünk a legközelebbi uszodát megkeresni. Az úszásoktatás tananyagát a testnevelés tantárgy helyi tanterve tartalmazza.

Két, megfelelő szakképesítéssel rendelkező tanár látja el a testnevelő tanári feladatokat. S egy kolléga alapképzés utáni mesterképzése megkezdődik. Három testnevelő tanár foglalkoztatása szükséges.

A gimnáziumban iskolai sportkör működik. A kézilabda és a röplabda a leggyakoribb sportágunk, de növekvő teret hódítanak meg egyéb sportágak is, mint a labdarúgás, sakk, kosárlabda.

Az 5–6. osztályosok számára naponta egy óra áll rendelkezésre (az 5. óra) mozgásra, sportolásra a közös ebéd előtt. Diákjaink tanítási napokon este hat óráig a házirend betartása mellett használhatják az iskola sportpályáit (ingyenesen). A szükséges eszközökhöz ezen idő alatt hozzájuthatnak.

A diákönkormányzat szervezésében rendszeresen a tanulók szabad idejében szervezett bajnokságok különböző sportágakban (kosárlabda, kézilabda, kispályás futball stb.).

A diákönkormányzati napon egész nap zajlanak a sportversenyek, bajnokságok.

Az iskola egyik testnevelője gyógytestnevelői végzettséggel is rendelkezik, így igény esetén az ilyen típusú foglalkozás megszervezhető.

Választható tantárgyak, foglalkozások, ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A különböző képzési típusok óratervei tartalmazzák az egyes évfolyamok, ezen belül az egyes osztályok, valamint az osztályokon belüli csoportok tanítási óráit. A tanítási órák kötelezőek, kötelezően választandóak vagy szabadon választhatók.

A kötelezően és szabadon választott órák a törvény eljárási szabályai szerint és az iskolai lehetőségek függvényében választhatók a tanulók számára.

A tanuló joga, hogy az ötödik és a kilencedik évfolyamba lépésekor eldöntse (az iskola lehetőségeit, valamint a csoportalakítási szempontokat figyelembe véve), hogy milyen élő idegen nyelvet kíván a továbbiakban tanulni.

A tanuló joga, hogy a tizenegyedik évfolyamba lépésekor eldöntse (az iskola lehetőségeit és a csoportalakítási szempontokat figyelembe véve), hogy milyen emelt szintű érettségire felkészítő tárgya(ka)t kíván tanulni magasabb, illetve kiegészítő óraszámokban. A választott nyelv, az emelt szintű érettségire felkészítő tantárgy vagy annak óraszámának módosítására indokolt esetben kizárólag a tanév befejezése után van lehetőség az igazgató egyedi döntése alapján.

A tanuló joga, hogy vallási és világnézeti meggyőződésének megfelelő etika/hit- és erkölcsstan oktatásban részesüljön.

Érettségi vizsgatárgyak

Az egyes képzési típusok óratervének megfelelően a kötelező érettségi vizsgatárgyakon túl tanulói igény esetén, az órakeret lehetőségein belül az iskola vállalja az emelt és középszintű érettségire való felkészítést biológia, fizika, informatika, földrajz, kémia, idegen nyelv tárgyakból.

Az érettségi vizsga szabályainak megfelelően, a helyi tantervben a kötelező tantárgyak követelményeinek teljesítése után a tanulók bármelyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát. A kötelező érettségi vizsgatárgyak, valamint a biológia, fizika, informatika, földrajz, kémia és az idegen nyelvek kivételével, a többi tárgyból az iskola nem vállalja az érettségi vizsgára való felkészítést.

A 11. és 12. évfolyam Művészetek tantárgy tantárgyi követelményeinek teljesítése után a tanulók ének-zene és vizuális kultúra tantárgyakból tehetnek érettségi vizsgát. Az iskola nem vállalja a felkészítést.

A középszintű érettségi témakörei

1. számú melléklet

A tanulók tevékenységének értékelése Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az értékelés és a magasabb évfolyamba lépés legfontosabb kereteit a törvényi szabályozás határozza meg. A szaktárgyi követelményeket a helyi tanterv tartalmazza.

A kompetencia alapú oktatás implementációjához tartozó értékelési sajátosságok:

A „Szövegértés-szövegalkotás” kulcskompetencia területen adott tanulócsoporthoz teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag alkalmazása esetén a tanulók az óratervnek megfelelően magyar nyelvből és magyar irodalomból is kapnak értékelést.

Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása, valamint új tanulásszervezési eljárással szervezett oktatás esetén (például moduláris oktatás, témahét, projektoktatás stb.) a tantervben, ill. a projekttervben előzetes módon rögzített követelményeknek, kereteknek megfelelően értékelhető a tanulók munkája, teljesítménye.

1. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli beszámoltatások formái a kialakult gyakorlatnak megfelelően:

1. Kisdolgozat (röpdolgozat, írásbeli felelet) – az előző órai anyagot, anyagokat kéri számon.
2. Témazáró dolgozat (egy téma, ill. a téma részegységének, részegységeinek lezárását követi)
3. Tandolgozat (önálló bővebb terjedelmű írásbeli munka hosszú határidővel).
Projektmunka.

4. Vizsgadolgozat (az év végi tantárgyi vizsgák része)

Kisdolgozat felelet értékű. Előzetes bejelentés nélkül, korlátlan számban íratható. A szaktanár a pedagógiai elvek mérlegelésével szabadon dönthet gyakoriságáról, valamint arról, hogy a tanulók mely körére terjed ki (egész osztály, néhány diák, egy diák stb.). Kívánatos azonban, hogy ne helyettesítse a szóbeli számonkérést.

A témazáró dolgozat súlyozott értékű (a feleletjegy két-háromszorosa – a téma nagysága határozhatja meg). A tantárgy jellegétől függően egy vagy több jeggyel is értékelhető. A témazáró dolgozatok érdemjegye megkülönböztető színnel kerül a naplóba.

A gyakorlatnak megfelelően a tantárgy heti óraszámának megfelelő számú témazáró dolgozatot íratunk (a készségtárgyak kivételével).

A témazáró dolgozat időpontját legkésőbb a dolgozatírást megelőző tanórán közölni kell a tanulókkal.

Az iskola házirendje rögzíti, hogy a tanulók kérhetik, hogy egy tanítási napon két témazáró dolgozatnál többet ne írjanak. A kérés figyelembe vételét, ill. elutasítását pedagógiai szempontok alapján szaktanár mérlegelheti. Szükség esetén az osztályfőnök koordináló szerepet tölt be.

A tandolgozat, **projektmunka** szintén súlyozott értékű. A tantárgy, a feladat jellegétől függően egy vagy több jeggyel is értékelhető. Megkülönböztető színnel kerül a naplóba. Bármely tantárgyból kérhető, **bármely kulcskompetencia-terület fejlesztéséhez kapcsolható**, hosszú távú feladat, amelyet megadott határidőre kell a diákoknak elkészíteni. Célja az önálló ismeretszerzés, az információk etikus felhasználásának megtanítása a megfelelő hivatkozásokkal.

Vizsgadolgozat az év végi vizsgarendben előírt szabályoknak megfelelően íratandó, a szóbeli vizsga jegyével együtt alkotja a vizsgajegyet. Ennek szabályozását lásd ott!

2. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formája

A tantervekben, ill. az évfolyamokra lebontott tantárgyi programokban utalás történik az adott tantárgy követelmény-rendszerére.

Hagyományos, ötfokozatú osztályozást alkalmazunk.

A tanuló tudásának értékelésére és minősítésére a jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2) és elégtelen (1) érdemjegyeket és osztályzatokat használjuk.

Az érdemjegyek százalékos határait a szaktanárok – a munkaközösségen belüli megállapodás elveivel összhangban – önállóan alakítják ki. Ezeket a szaktanároknak a tanulókkal és a szülőkkel ismertetnie kell. Pl. a tanév elején, vagy a beszámoltatás, számonkérés előtt.

Az osztályozás szempontjait és gyakoriságát minden szaktanár maga alakítja ki. Törekedjünk havonta legalább egy, de félévenként minimum három osztályzatot adni szóbeli és írásbeli teljesítményekre.

A magatartást és a szorgalmat szöveges formában minősíti az osztályfőnök (a szaktanárokkal folytatott konzultáció után).

Az ellenőrzés és értékelés legkiemelkedőbb formái azonban az év végi vizsgák.

A vizsgarendszer a nyolc évfolyamos gimnázium iskolakoncepciójának szerves része, 2004-től felmenő rendszerben a négy évfolyamos gimnáziumi osztályokban is bevezettük.

A gimnázium jelenlegi gyakorlatában az érettségi vizsga szinte előzmények nélkül való stresszhelyzet, amelyre a legjobb szándékunk és tudásunk mellett sem vagyunk képesek mindig kellőképpen felkészíteni tanítványainkat.

A kétszintű érettségi bevezetése növeli felelősségünket, hiszen az emelt szintű érettségi vizsga egyenértékű a felvételi vizsgával. Sikeres vagy sikertelen voltán diákjaink jövője múlhat.

A gimnáziumnak pedig az a legfontosabb képzési célja, hogy felkészítse tanítványait a felsőfokú tanulmányokra. Vizsgarendszerünk ezt a felkészítést szolgálja.

Még fontosabb érv a vizsgarendszer mellett az a körülmény, hogy a nyolcéves, ill. négy-éves képzés programjába beiktatott többszöri vizsga (az ezt megelőző rendszerezés, összefoglalás, ismétlés révén) várhatóan lényegesen emelni fogja a gyermekek tudásszintjét, s így az egyes tanévek során jobban építhetünk majd az előző évek munkájára.

A vizsgák szervezése és előkészítése során a következő szempontokat követjük:

a) A vizsgaterv az óraterv és a tanterv szerves része. (A nyolc évfolyamos képzés vizsgatervét ld. az óratervnél!)

A négy évfolyamos képzés vizsgaterve:

9. évfolyam: magyar nyelv

10. évfolyam: *magyar irodalom, történelem*

11. évfolyam: *matematika és idegen nyelv (angol, német, francia, olasz, orosz)*

b) A vizsgák tartalmát az évekre lebontott tantárgyi programok követelményrendszere rögzíti.

c) A szóbeli vizsgaforma dominál.

Matematikából és idegen nyelvből kötelezően van írásbeli vizsga. A többi tantárgyból a szaktanár döntése alapján lehet.

Az írásbeli vizsga időtartama:

5–8. évfolyam: 60 perc

9–12. évfolyam: 90 perc

d) A vizsgakérdések zöme komplex jellegű.

5–8. évfolyam: 12–15 tétel (nincs A és B tétel)

9–12. évfolyam: 15–20 tétel (lehet A és B tétel – elméleti és gyakorlati)

e) A bizonyítványba az év végi osztályzat és a vizsgajegy összegzése kerül. A vizsgajegy súlyozott érdemjegynek számít, egy jeggyel módosíthatja a tanév során körvonalazódott osztályzatot.

f) Az alsóbb évfolyamokon kevesebb és nagyrészt gyakorlati jellegű, a felsőbb évfolyamokon már 2-3 elméleti vizsga zárja a tanévet.

g) A vizsgatételeket úgy állítjuk össze, és a diákokat úgy szoktatjuk, hogy egy-egy felelet max. 15 perces legyen.

h) A vizsgák min. 3 fős bizottság előtt folynak, csekély adminisztrációval (olyan jegyzőkönyv vezetésével, mint az osztályozóvizsgáké).

i) A vizsgán póttételt nem húzatunk, a vizsga nem ismételhető.

j) A külsőségek az érettségire emlékeztetnek (több gyerek készül egyszerre, felkészülési idő, tételhúzás stb.), de kevésbé ünnepélyesek.

k) A vizsga egyéni, nem osztályvizsga.

l) A vizsgák nyilvánosak.

m) A vizsgatételeket február 28-ig közöljük a tanulókkal, a munkaközösség-vezetőkkel való egyeztetés után (az ellenőrzést aláírásukkal igazolják).

n) Csoportbontás esetén az osztályon belül lehetőleg azonos tételsor legyen ugyanazon tárgyból.

o) A vizsgák a tanév utolsó négy hetében zajlanak, előzetes beosztás alapján.

3. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A XXI. század iskolájának alapvető feladata a tanulók felkészítése az élethosszig tartó tanulásra, a mindennapi ismeretszerzésre. Ezért fontosnak tartjuk, hogy tanulóink számára is általános gyakorlattá váljék a folyamatos tanulás. Ennek kialakításában segítenek a házi feladatok. Tanulóink tanítási napokra, hétvégi pihenőnapokra és a szorgalmi időben biztosított szabad napokra, szünetekre is kaphatnak házi feladatot (írásbelit és szóbelit) egyaránt, valamennyi tantárgyból, a pedagógiai elvek megfelelő alkalmazásával (figyelembe véve az életkori sajátosságokat, a házi feladat szerepét a tanulási folyamatban, a tantárgynak a tanulók heti órarendjében elfoglalt helyét, heti óraszámát, érvényesítve a fokozatosság elvét stb.), egyéb korlátozás nélkül.

Az új tanulásszervezési eljárással szervezett oktatás esetén is az előzőekben leírtaknak megfelelően kaphatnak a tanulók házi feladatot.

Az írásbeli és szóbeli házi feladatok szerepe a tanult ismeretek, a tananyag elmélyítése, gyakoroltatás, önálló ismeretszerzésre nevelés, új anyag feldolgozásának előkészítése stb. Lehetnek rövid távúak (felkészülés a következő órára/órákra) és hosszú távúak (tandolgozat, kiselőadás stb.).

Az esetleges túlkapasok, tanulói túlterhelés megakadályozása (a szülők, tanulók észrevételei alapján) az osztályfőnökök, a munkaközösség-vezetők és az igazgató feladata.

4. A magatartás- és szorgalomjegyek elbírálásának szempontjai

I. A magatartásjegyek:

1. A tanuló magaviselete a tanulmányi idő alatt:

(iskolában, iskolán kívüli)

Hiányzásai: igazolt – (felülvizsgálva annak számát, okát, megalapozottságát, az igazolástól függetlenül)

igazolatlan – (gyakorisága, okai)

A házirend betartása:

- iskolába érkezés, késés
- öltözködés
- dohányzás, alkoholfogyasztás
- órák előtti, folyosón, udvaron, menzán való viselkedése
- hetesi kötelességinek ellátása
- a társadalmi vagyonhoz való viszonya
- az órák alatti fegyelmezettsége, aktivitása
- a közösséghez való viszonya
- társaihoz való viszonya (negatív, pozitív, segítség, törődés)
- tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz, a felnőttekhez való viszonya (beszédstílus!)
- közösségi munkavállalásai

- a tanulmányi munkához való viszonya (munkaerkölc)

2. Fegyelmi vétségei (azok súlyossága, gyakorisága). A fegyelmezésre való reagálása (a kapott intelmeket hogyan értékelte, illetve mit tett azután).

3. Kapott dicséretet, jutalmak az év folyamán, pozitív vélemények, a szaktanárok, szakkörvezetők stb. részéről.

A magatartás-éremjegyekről az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület dönt. A javaslattételnél az osztályfőnök figyelembe veszi a nevelőtestület tagjainak a tanuló magatartására vonatkozó írásbeli bejegyzéseit.

A magatartás-éremjegyek a következők:

példás (5)

jó (4)

változó (3)

rossz (2)

Félévkor a félévi értesítőbe és az év végi bizonyítványba betűvel kerül bejegyzésre.

II. A szorgalomjegyek kialakítása minden esetben a tanuló értelmi képességének felmérése után történik az alábbi szempontok alapján:

1. Elérte-e a megállapított szintet a tanulmányi munka általános értéke? (összkép)
2. Törekvésének mértéke?
3. Rendszeres tanulása, munkája biztosította-e az eredményt? (de nem csupán „vészhelyzetekben”!)
5. Hogyan reagált a figyelmeztetésekre?
6. Törekedett-e a jó tanulási módszerek átvételére?
7. A tanuló órán való munkája, aktivitása.
8. Órán kívüli foglalkozásai (szakkör, szakirodalom olvasása stb.)
9. A tanuló munkájában a javítás szándéka és mértéke.

Az érdemjegyet az osztályban tanító tanárok többségi szavazással döntenek el.

A szorgalom érdemjegyei:

példás (5)

jó (4)

változó (3)

hanyag (2)

Félévkor a félévi értesítőbe és az év végi bizonyítványba betűvel kerül bejegyzésre

A tanulók jutalmazásának alapelvei és keretei

Iskolánk tanulói kiemelkedő tanulmányi eredményük, közösségi munkájuk, sport, kulturális stb. teljesítményeikért, az iskola hírnevének növelése érdekében kifejtett tevékenységükért jutalomban részesülhetnek.

A jutalom lehet pénz- vagy tárgyjutalom.

A jutalmazáshoz szükséges összegeket részben az iskola költségvetéséből, részben az Öregdiákok Egyesület alapítványának felhasználható részéből, esetleges adományokból, felajánlásokból (szponzorok felajánlásaiból) stb. kell biztosítani.

A tanulók jutalmazására az osztályfőnök, valamint a szaktanárok tehetnek javaslatot a tantestületnek vagy az igazgatónak.

A jutalmak átadása részben az osztályközösség előtt, részben ünnepélyes keretek között a tanévzáró ünnepségen történik.

A tanévzárón történő jutalmazások kérdésében – vitás esetekben – a tantestület szótöbbséggel dönt.

A nem tanévzárón történő jutalmazásokról az igazgató a hirdetőkönyvön és a fenyőújságon keresztül tájékoztatja a tanuló ifjúságot.

Az iskola hírnevének öregbítése céljából tanulóink eredményességéről rendszeresen ismertetés jelenik meg a helyi újságban is.

A jutalmazások módjai:

1. Alkalomszerű jutalmak:

pl. tisztasági versenyért, házi sportversenyekért, vetélkedőkért, közösségi munkáért.

A jutalmak odaítélői: a rendező vagy rendezők. Formáját és a jutalmazás helyét is ők állapítják meg (oklevél, jelvény, tárgy, könyv stb.).

2. A Petőfi-napok rendezvényeinek jutalmazása:

Petőfi-pályázatok, vetélkedők, sportversenyek díjazása a kialakult hagyományok alapján.

a) A Petőfi-pályázatok jutalmazására az illetékes szaktanárok tesznek javaslatot. Formája könyvvásárlási utalvány, könyv vagy egyéb jutalomutalvány, jutalomtárgy. Jutalmazás az iskolai közösség előtt ünnepélyes formában.

b) Vetélkedők, sportversenyek jutalmazása a szervezők vagy zsűri ítélete alapján a versenyek után (könyv, tárgy vagy oklevél).

3. Tanévzárón ünnepélyes keretek közötti jutalmazás. Osztályfőnök v. szaktanár javaslata alapján.

a) Kitűnő és jeles tanulmányi eredményért.

b) Megyei vagy országos tanulmányi versenyeken elért kimagasló eredményekért.

c) Minden olyan megyei vagy országos rendezvényen elért eredményért, amely elősegítette iskolánk jó hírének öregbítését.

4. Petőfi-émlékplakett

Négyéves kimagasló eredmény alapján (a nyolc évfolyamos gimnazisták esetében is az utolsó négy év):

- kitűnő v. jeles tanulmányi eredmény (ebben az esetben a kitűnő vagy jeles érettségi eredmény is elvárt)
  - példás magatartás és szorgalom
  - elnyert Petőfi-díj(ak)
- avagy valamilyen kimagasló eredményesség (pl. OKTV-verseny).

Ennek odaítélése minden esetben tantestületi döntés alapján történik. Javaslatot a mindenkori végzős osztályok osztályfőnökei tehetnek. Mértéke maximum évi 2-3.

5. Petőfi-díj

A díjjal évente a Petőfi-pályázaton legeredményesebb tanulók jutalmazhatók.

A Petőfi-díj odaítélése a következő pontrendszer alapján történik.

1. díjat elért pályázat: 5 pont
  2. díjat elért pályázat 3 pont
  3. díjat elért pályázat 2 pont
- dicséret: 1 pont

A minimum 8 pontot elért pályázók részesíthetők díjban.

A kiadható díjak száma:

- 5-6. évfolyam: 1 díj
- 7-8. évfolyam: 1 díj
- 9-12. évfolyam: 2 díj

A díj kihirdetése a Petőfi-pályázatok eredményének kihirdetésekor. A díj átadása a tanévzárón. A díj egy kerámiaplakett.

Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az 5-10. évfolyamon csoportbontásban tanítjuk a matematika, az idegen nyelv, az informatika/digitális kultúra és a technika, életvitel és gyakorlat/ technika és tervezés tantárgyakat. Esetenként a magyar nyelv és irodalom tantárgyat. Az osztály csoportokra bontását az osztályfőnökök végzik, szükség esetén a szaktanárok véleményének kikérésével. A csoportokra bontást az osztály adottságai jelentősen befolyásolják. Csoportszervező szempont lehet pl, hogy tanulta-e már a diák a nyelvet, így a kezdők és haladók külön csoportba kerülhetnek. A csoportok beosztásán lehetőség szerint nem változtatunk, de pedagógiai szempontok mérlegelésével esetenként előfordulhat. Igazgatói engedéllyel, az osztályfőnök és a szaktanárok támogatásával.

11-12. évfolyamokon az emelt szintre felkészítő órák, valamint a kötelezően választandó órák évfolyamonként szerveződnek. A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtását szabályozó rendeletnek megfelelően, az iskolai lehetőségek mérlegelésével az iskola igazgatója meghirdeti a választható tantárgyakat. Feltehetően, ha a tanulói jelentkezések száma eléri az 5 főt.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Évente egy alkalommal kerül sor a tanulók fizikai állapotának mérésére, a Nkt. 80. § (9) bekezdése alapján az oktatásért felelős miniszter által a tanév rendjére vonatkozó rendeletnek megfelelően.

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését a testnevelés tantárgyat tanító tanárok végzik.

A méréshez a „NETFIT” rendszert alkalmazzuk, mely a következő feladatokból áll:

- Testösszetétel és tápláltsági profil: testmagasság, testsúly, testtömegindex, testzsírszázalék, izomszázalék mérése
- Aerob fitességi (állóképességi) profil: 15 m ingafutás
- Vázizomzat fitességi profil: hasizom erő-állóképességének (ütemezett hasizom teszt), törzsfeszítő izomzat (törzsemelés teszt), felsőtest izomereje, erőállóképessége (ütemezett fekvőtámasz), kéz szorítóerejének mérése, láb robbanékony ereje (helyből távolugrás teszt)
- Hajlékonysági profil: térdhajlító izmok nyújthatósága.

A mérési eredmények a Nemzeti Egységes Tanulói Fitességi Teszt informatikai rendszerbe kerülnek (NETFIT®), amelyeket a Magyar Diáksport Szövetség értékeli. A mérések eredménye két (egészségzóna, fejlesztés szükséges), illetve három (egészségzóna, fejlesztés szükséges, fokozott fejlesztés szükséges) kategóriába kerül besorolásra.

Az eredmények egyénenként és összesítve is lekérdezhetők.

Az eredmények alapján a diákok nyomon követhetik saját fitességi állapotuk alakulását, fejlődését.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során leképezhetők az egyes képességeknél felmerülő hiányosságok.

Az így feltárt problémás területek a gyerekek életmódjának ismeretével kiegészítve megfelelő kiindulási alapot biztosítanak az egyén, illetve a közösség felzárkóztató, fejlesztő tervének elkészítéséhez.

Egészségnevelési és környezetnevelési program

A megfelelő szakórákon a tananyag szerves részeként foglalkoznak tanáraink a témák tárgyalásával.

A természettudományos tárgyak közül főként a biológia, kémia és a földrajz tantárgyak érintettek ebben. Fő cél a környezettudatos szemlélet kialakítása. Tanórán kívüli tevékenységi formák is kapcsolódnak hagyományosan ehhez.

A helyi és környékbeli értékek megismerése kiemelt jelentőségű (pl.: Mindszenti kőbánya, Cifrabolondvár, löszformák, Sárvíz-völgye Tájvédelmi Körzet stb.). Ezek bemutatása már régóta szerepel a Petőfi-pályázatok témái között is.

A környékbeli lehetőségeinket még jobban ki kell használnunk. Rétimajor, Nagyhörscökpusztta és a Velencei-tó bővelkedik az értékekben, és egyben kiváló példát nyújt arra, hogy miként lehet harmóniában élni a természettel. A már többször emlegetett intézményi innováció keretében erre is több mód kínálkozik. Moduláris oktatási programmal, erdei iskolai foglalkozásokkal, különböző projektek megvalósításával fejleszthetők az ehhez a területhez kapcsolódó kulcskompetenciák, gyarapítható diákjaink tudása.

Tanulóink kisebb csoportjai rendszeresen járnak gyalogtúrákra és nyári táborokba. A környezeti nevelés itt valósul meg a leghatékonyabban.

A fentebb taglalt tevékenységi formák gyakorlására alkalmas a négy évfolyamos gimnáziumi képzés is, de főként a nyolc évfolyamos gimnázium programja ad ehhez jó keretet.

A nyelvi munkaközösség tagjai is foglalkoznak az egészségvédelem és környezetvédelem témáinak tanításával. Az új kiadású nyelvkönyvek témakörei között ezek a témák is megtalálhatók. A nyelvi versenyeken, nyelvvizsgákon, érettségi írásbelin, szóbelin is a kedvelt beszélgetési szituációk közé tartoznak. Az idegen nyelveket oktató kollégák a tanórákon bekapcsolják a négy alapkészségbe, tehát szövegolvasáshoz és -elemzéshez, fordításra ilyen jellegű, tartalmú szövegeket is keresnek a tanulóknak. Beszélgetéshez bővítik a szókinccset hasznos kifejezésekkel, véleményalkotásra kérik a diákokat. Rövid esszéírást is adhatnak időnként otthoni feladatra, vagy a diákok hallgathatnak a témához illő párbeszédet, szituációkat.

Az 1992 óta működő francia-magyar diákcseré kapcsolat folyamán is sor került a környezettudatos szemlélet kialakítását célzó témafeldolgozásra idegen nyelven. A közös témák a szennyvíztisztítás korszerű módja, a hulladékgazdálkodás és a természetes energiaforrások felhasználása voltak.

Főként az egészséges életmódra nevelés színtere a testnevelésóra. Itt az állóképesség fejlesztése és a sportolás, testmozgás megszerettetése a fő feladat. A testápolás, testi higiéne is témája ezeknek az óráknak.

A napi rendszerességű testmozgás biztosításához hozzátartoznak tömegsport és sportszakköri órák is. A nyolc évfolyamos gimnázium 5. és 6. osztályosai számára az ebédelőórák idején is nyílik lehetőség testmozgásra.

A hétvégi szabadidős sportok is kedveltek. Versenyekre is eljárnak diákjaink a testnevelő tanárok vezetésével. Pl.: sakk, kézilabda, röplabda, kispályás labdarúgás, tömegsport. Teljesítménytúrákat is tesznek időnként diákjaink tanáraik vezetésével.

Sportfoglalkozásokon a versenysportágak technikai-taktikai tudásának elmélyítése a cél. Így diákjaink eredményesen szerepelnek a megyei és országos diákolimpiákon a különböző szakágakban.

A szülők figyelmét is szeretnénk felhívni e témákra. Drogprevenációs és egészséges táplálkozással kapcsolatos előadásokat szervezünk számukra. Az iskolai védőnő és a sárbogárdi családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársaival működünk együtt.

A technikai dolgozók segítségére is számítanunk kell az iskola egészségnevelési és környezetnevelési programjának megvalósításában, főként az iskola külső és belső környezetének szebbé tételében.

Az osztályfőnöki órák az egészségnevelés ügyét is szolgálhatják. Az osztályfőnöki tanmenetek is tartalmaznak különböző egészségnevelési témákat, de külső előadókat is szervezünk az osztályfőnöki órákra az ifjúságvédelmi felelős hiányában az osztályfőnökök, az osztályfőnöki munkaközösség-vezető és az igazgatóhelyettes szervezési segítségével. A védőnők, a Vöröskereszt, valamint a rendőrség munkatársainak a segítségét is igénybe vesszük az iskolai egészségneveléshez és prevenciók tevékenységhez.

A diákönkormányzat is tesz és tehet az ügyért.

Évente egy-két alkalommal hulladékpapír-, valamint használatelm-gyűjtést szerveznek. A diákönkormányzat szervezésében megvalósult az iskolában a műanyag flakonok és használt elemek szelektív gyűjtése.

Az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével együtt diákönkormányzati felelősök szervezik a tisztasági versenyt.

Az iskolabövitéssel büfé is kialakításra került. Kínálatát az iskolai büfékre vonatkozó hatályos rendelkezéseknek megfelelően kell összeállítani. Tervezzük egészséges életmód nap szervezését is előadásokkal, vetélkedőkkel, egészséges ételek készítésének bemutatásával stb.

Diákönkormányzati felelősök segítik a testnevelő tanárokat a különböző tömegsport versenyek szervezésében. Ebben szükség lenne aktívabb részvételükre. Több tanulót kellene megnyerni az ügynek.

Az 5–7. és a 12. osztályok számára tartott technika és tervezés, technika, életvitel és gyakorlat és életvitelórákon is nagy szerepet kap az egészséges életmódra nevelés, különösképpen az egészséges táplálkozásra nevelés.

Az előírásoknak megfelelően diákjaink rendszeres egészségügyi vizsgálatokon (fogászati, szemészeti, belgyógyászati) vesznek részt.

A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Sárbogárdon és térségében az országos átlagot meghaladó a munkanélküliség, s ez a közeljövőben valószínűleg nem is fog változni. A családok anyagi helyzete szélsőségeket mutat. Diákjaink jelentős része alacsony jövedelemmel rendelkező családból kerül ki. A különbségek csökkentéséhez az iskolának nincsenek eszközei, s nem is feladata, de a tevékenység szervezésénél figyelembe kell vennünk. A programok szervezésénél csak minden szülő által finanszírozni tudottakat tervezünk. A tankönyvek rendelésénél fontos szempont az olcsóság, de minőséget hátrányosan befolyásoló kompromisszumokat nem kötünk.

Az iskolai foglalkozások mindegyike ingyenes, s ezt tartani is kívánjuk.

A nyári táborozások, még a pályázati lehetőségeket kihasználva is drágák. Csak a jó anyagi kondíciókkal rendelkezők tudják igénybe venni. Ilyen feltételek mellett is törekszünk nyári táborok szervezésére, s gyakoriak az évközi kisebb kerékpáros vagy gyalogos túrák.

Állami nyelvvizsga-bizonyítvány beszámítása

A megszerzett bármely típusú és fokú nyelvvizsga-bizonyítvány nem mentesíti a tanulót az adott idegen nyelv tanulása és az órák látogatása alól.

Az alapfokú C típusú nyelvvizsgálóval rendelkező tanuló mentesíthető a nyolc évfolyamos gimnáziumi osztályok 9. ill. 11. osztályos, a négy évfolyamos gimnáziumi osztályok 11. osztályos év végi vizsgája alól.

A középfokú C típusú nyelvvizsgálóval rendelkező tanuló mentesíthető valamennyi képzési típus 11. osztályos év végi vizsgája alól is.

A szaktanár pedagógiai szempontokat mérlegelve dönthet a vizsga alóli felmentésről.

A közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezések

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben szerepel az az előírás, amely az érettségi bizonyítvány kiadását 50 óra közösségi szolgálat teljesítéséhez köti minden magyar tanulónak a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében.

A törvény (13) bekezdése szerint: A „közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása”.

Továbbá a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján:

„A közösségi szolgálat szociális, környezetvédelmi, a tanuló társadalmi környezetének javát szolgáló, anyagi érdektől független tevékenység, amely egyénileg vagy csoportosan, projektmódszerrel végezhető. Igazolása a projekt megvalósulásának leírását tartalmazó, az egyén szerepét tükröző dokumentumban történik.”

A közösségi szolgálat keretei között

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és jótékonyági,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelemi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idősebbekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység.

A törvényi előírásoknak megfelelően az intézményben 2013. szeptember 1-jétől az érintett évfolyamok számára biztosított a közösségi szolgálat teljesítésének lehetősége.

Felelősei az igazgató, igazgatóhelyettes (továbbiakban koordináló pedagógus), valamint az érintett osztályok osztályfőnökei.

Az iskolán kívüli külső szervezet, illetve egyes tevékenységterületeken a közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködő megállapodást kötnek, amely tartalmazza a megállapodást kötő felek adatait, vállalt kötelezettségeit, valamint a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét. Ennek felelőse a koordináló pedagógus.

Az iskola a 9-12. évfolyamos tanulók számára szervezi meg, illetve biztosít időkeretet a legalább ötven órás közösségi szolgálat teljesítésére.

A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az ötven órán belül - szükség szerint a mentorral közösen - legfeljebb ötórás felkészítő, majd legfeljebb ötórás záró foglalkozást tart.

A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése a hatályos jogszabályoknak megfelelő időkeretben végezhető.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott. A „Közösségi szolgálati napló” a koordináló pedagógustól vehető át, s neki kell az általa meghatározott időközönként bemutatni, illetve a legalább ötven órás közösségi szolgálat teljesítése után leadni.

A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,

b) a bizonyítványban és a törzslapon az osztályfőnöknek (a tanév végén) dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését, a koordináló pedagógus által összesített, igazolt és nyilvántartott órák alapján, valamint a középiskola utolsó évről kiállított bizonyítványban az 50 órás közösségi szolgálat teljesítését a megfelelő záradékkal,

c) az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,

d) a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzat rögzíti.

A közösségi szolgálat teljesítéséhez segítséget nyújtó partnerszervezetek és képviselőik neve, elérhetősége, valamint a közösségi szolgálattal kapcsolatos tudnivalók az iskola honlapján is megtalálhatók.

A közösségi szolgálat teljesítését igazoló záradékok a tanügyi dokumentumokban:

*Igazolom, hogy a tanuló a ...../..... tanévben ..... óra közösségi szolgálatot teljesített.
(bizonyítvány)*

*A tanuló teljesítette a rendes érettségi vizsga megkezdéséhez szükséges közösségi szolgálatot.
(törzslap)*